

št. 104 (21.341) leta LXXI.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 24. novembra 1943 v vasi Žakriž nad Cerknimi, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodob" v Govcu pri Gorenji Trebuši od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženi Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 7786339
GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 356320, fax 0481 356329
ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190
Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

ČETRTEK, 7. MAJA 2015

Ponatis naslovne strani
Partizanskega dnevnika, ki je
izšel na današnji dan pred 70 leti
na 18. strani

PARTIZANSKI DNEVNIK

OGLASILO OS VODOBILNE FRONTE ZA PRIMORSKO IN GORENJSKO

5 0 5 0 7

9 771124 666007

1,20 €

Ciprasova
vlada
med dvema
ognjema

DUŠAN UDOVIČ

Včeraj je Grčija Mednarodnemu denarnemu skladu plačala 200 milijonov obresti, kar je prvi od dveh obrokov, ki jih mora vrniti do sredine maja ko mora skupaj vrniti milijardo evrov. Položaj države je skrajno kočljiv, kajti blagajna je dobesedno prazna in nujen je dogovor države z evropskimi posojilodajalcji za novo tranko posojila. Evroskupina pritiska na Grčijo, naj za jamstvo sprejeme prepričljiv program reform, država pa se sooča tudi z velikimi notranjimi protislovji.

Med temi je skoraj parodoksalen položaj proračunskih sredstev, ki jih je Ciprasova vlada potrdila za prenovu obrambnih sil. Po podatkih različnih informativnih virov namenja Grčija oborožitvi najvišji odstotek proračunskih sredstev med evropskimi državami. Temu se ni mogla izogniti niti Ciprasova vlada, ki ima v koaliciji desničarsko stranko Anel, a tej pripada obrambni minister, ki tradicionalno goji dobre odnose z grškimi oboroženimi silami. Dobri odnosi z vojaki pa so v skrajno nestabilnem položaju, kot ga doživlja Grčija, ključnega pomena, pa če je to komu všeč ali ne. Tisti, ki smo dovolj stari, se bomo spomnili vojškega udara, ki je leta 1967, ko so bili v sferi oblasti socialističnega Pasoka, ob pomoči ameriških obveščevalnih služb pripeljal na oblast polkovnike s fašističnim režimom, ki je trajal kakih sedem let. Ukinjene so bile vse demokratične svoboščine, vladala sta mučenje nasprotnikov režima in fašistična trda roka.

Najbrž se Cipras zaveda, da senca vojske tako kot nekdaj lebdi nad državo in v nobenem primeru se z njo ni šaliti, četudi je danes položaj v Evropi drugačen, kot je bil pred skoraj pol stoletja. Tako mora velik del proračuna biti namenjen kupovanju nekaj stotin lovskej bombnikov ameriške družbe Lockheed Martin, ki bo na ta račun mastno zaslужila. Še ena špekulacija na račun države, ki ne more zbrati dovolj sredstev niti za plačilo obresti za posojila, kaj šele za osnovno pomoč milijonom obubožanih in obupanih Grkov. Cipras se je dejansko znašel med dvema ognjema protislovnega položaja v lastni vladni koaliciji in bruseljskimi sogovorniki, ki ne popustijo za ped in jih mineva potropljenje. Velika umetnost bo, če bo znal državo izmotali iz tega položaja.

ITALIJA - Po ponedeljkovi odobritvi v poslanski zbornici

Predsednik Mattarella podpisal volilni zakon

Giuseppe Civati zapustil Demokratsko stranko

ZAHODNI KRAS
Novi priseljenci na Prosek

PROSEK - V sredo ponoči je prispel na Prosek avtobus s 33 priseljenci, ki so jih - po zdravniškem pregledu - začasno namestili v poslopju ob domačem Kulturnem domu in v Mejduhul na Kontovevu. Večja skupina prebežnikov je že včeraj odpotovala z vlakom proti Milanu. Na prefekturi pa so napovedali skorajšen prihod novih priseljencev.

Na 4. strani

ČEDAD - Novo vodstvo krovne manjšinske organizacije

Bandelj predsednik SSO

Podpredsedniki sveta so Igor Švab, Franca Padovan in Riccardo Ruttar

ČEDAD - Walter Bandelj je novi predsednik Svetu slovenskih organizacij. Izvolili so ga na sinočnji umestitveni seji novega izvršnega odbora manjšinske krovne organizacije, ki je zasedal v Čedadu. Za podpredsednike so bili izvoljeni Igor Švab (tržaška pokrajina), Franca Padovan (goriška pokrajina) in Riccardo Ruttar za videmsko pokrajino. Švab, Padovanova in Ruttar so avtomatično tudi pokrajinski predsedniki SSO.

45-letni Bandelj, ki je doma iz Podgorje na Goriškem, je zaposlen pri Čedajski banki in je občinski svet Slovenske skupnosti v Gorici. Do ukinitve je bil predsednik rajonskega sveta v Podgori in sedaj predseduje tamkajšnji krajevni skupnosti. Do nedavnega občnega zbora SSO je bil eden od treh podpredsednikov krovne organizacije in njen goriški predsednik.

Na 3. strani

JEREB AVTO CENTER

POOBLAŠČENI SERVIS VOZIL

SEAT **TOYOTA** **KIA MOTORS**

POLJE 9B, IZOLA

CENTER RABLJENIH VOZIL
SERVIS VOZIL VSEH ZNAMK

www.a-jereb.si

ŽE 7 LET SLOVENSKI ZMAGOVALEC
NAGRADA ZADOVOLJSTVA STRANK!

tel. +386 (0)5 616 80 05

RIM - Predsednik republike Sergio Mattarella je včeraj podpisal volilni zakon za poslansko zbornico, ki bo v kratkem objavljen v Uradnem listu. Pred tem je zakon podpisal predsednik vlade Matteo Renzi, zakon, ki je znan kot Italicum, bo vsekakor stopil v veljavo prvega julija prihodnjega leta. Renzi in podporniki zakona so zadowoljni s predsednikovim podpisom, nasprotniki pa razočarani, saj so upali in pričakovali, da bo Mattarella zakon, kot se temu pravi, vrnil v parlament in ga tako dejansko razveljavil.

Poslanec Giuseppe Civati je medtem včeraj zapustil Demokratsko stranko. Njegova poteza ni nepričakovana, saj je bil politik iz Lombardije že dalj časa zelo kritičen do Renzija, njegove vlade in njegovega vodenja stranke.

Na 11. strani

Zgonik: odobren proračun 2015

Na 5. strani

Za uvod Mladinski zbor Emil Komel

Na 10. strani

Slovenski urad v Tržiču spet zaprt

Na 14. strani

Pri Bošketu umetnina v spomin na drevo

Na 8. strani

GORICA - Na kocki 200 delovnih mest

Zaprtje tovarne Siap hud udarec za Goriško

SLOVENIJA - Andreja Katič (obramba) in Maja Makovec Brenčič (šolstvo)

Poslanci prižgali prvo zeleno luč za novi ministri

LJUBLJANA - Parlamentarni odbor za obrambo je kandidatki za obrambno ministrico Andreji Katič po predstavitev prižgal zeleno luč, kar je matični odbor nato naredil tudi za Majo Makovec Brenčič (šolstvo in izobraževanje). Obe sta sedaj zelo blizu ministrskemu stolčku v vladu Mira Cerarja.

Nasploh je treba po mnenju Katičeve izboljšati pripravljenost obeh sistemov - tako vojaškega kot sistem zaščite in reševanja. Med glavnimi prioritetami njenega morebitnega ministrovstva je Katičeva izpostavila zaušavitev trenda upada zaposlitev ter sredstev za modernizacijo in razvoj. Tako je med drugim treba obnoviti vojni park Slovenske vojske, saj so vozila v povprečju stara že okoli 12 let. Želi si tudi, da bi Slovenija lahko izpolnjevala mednarodne zaveze in višino izdatkov na obrambo dvignila na dva odstotka BDP, a se zaveda realnih možnosti.

Katičeva tako zagovarja članstvo Slovenije v Natu. Gleda sodelovanja v mednarodnih operacijah in misijah pa je pojasnila, da ima v Sloveniji tu glavno vlogo zunanje ministrstvo oz. vlada, obrambno ministrstvo pa naložno zgolj izvede. Na vprašanje iz vrst SDS, ali bi se opredelila za prozahodno ali prorusko, je odgovorila, da je Slovenija članica Nata in EU. Gleda ukrajinske krize pa je povedala, da Slovenija obsoja vsako krštev ozemeljske celovitosti. Kandidatka se strinja tudi, da zakonodaja s področja obrambe nujno potrebuje prenovo. Pri svojem delu pa si bo prizadevala tudi za boljše razmerje med pripadniki stalne sestave in pogodbene rezerve Slovenske vojske, ki bi moral biti 7600 proti 1500. Meni tudi, da je prav, da je v vojski verska oskrba.

V svoji predstavitev je medtem Makovec Brenčičeva povedala, da kot temelj šolstva vidi javno šolstvo, zasebno pa kot njegovo dopolnitev. Prizadevala si bo tudi za to, da se sredstva za visoko šolstvo ne bi znizjevala. Da je bila njena predstavitev ustrezna, je ocenilo 10 članov odbora, širje pa so menili nasprotno. V skoraj štiriurni predstavitev je Mako-

Andreja Katič

Maja Makovec Brenčič

vec Brenčičeva tudi odgovarjala na številna vprašanja članov odbora DZ za izobraževanje, znanost, šport in

mladino.

Jelko Godec (SDS) in Janka Veber (SD) je zanimalo, kakšen je njen po-

gle na odločbo ustavnega sodišča, da mora država javni program v zasebnih osnovnih šolah financirati v celoti. Makovec Brenčičeva je odgovorila, da je ustavna odločba veljavna in jo je treba do konca leta uresničiti.

Sama sicer meni, da mora biti osnovni temelj izobraževanja javno šolstvo, ki mora biti dobro, kakovostno, dostopno in pravično, zasebno šolstvo pa vidi kot njegovo dopolnilo in kot neko vrsto bogatstva prostora.

Gleda vprašanji več poslancev, ali je v sedanji izobraževalni vertikali dovolj državljanke in domovinske vzgoje, je spomnila, da zavod za šolstvo tudi po pozivu odbora DZ za izobraževanje preverja, kako so trenutne vsebine umeščene v šolske programe in ali so umeščene dovolj, sama pa meni, da je treba pri umeščanju ubrati uravnoteženo pot. (STA)

Kmečka zveza vabi na razstavo na Ptuj

TRST - Kmečka zveza prireja v petek, 22. maja enodnevni izlet z avtobusom na ogled razstave Dobrote slovenskih kmetij, ki bo v minoritskem samostanu na Ptuju. Isti dan sodelujejo na razstavi kmečke slovenske manjšinske organizacije in njihovi člani iz Italije, Avstrije, Madžarske in Hrvaške združene v AGRASLOMAK-u v koordinaciji slovenskega ministrstva za kmetijstvo. Tradicionalna 26. razstava Dobrote slovenskih kmetij je osrednja predstavitev kulinaričnih dobrot, ki jih izdelujejo pridne roke slovenskih kmetov in kmetov.

Razstavljeni bodo nagrajeni krušni, mlečni, mesni izdelki, kisi, olja suho sadje, sadjevi, sokovi, marmelade, žganja, vina, kompoti in konzervirana zelenjava. Razstava bo na prireditvenem prostoru in v mestu spremiljat bogat kulturni program in pester sejemski del, kjer se bodo dobrote tudi poskusile in kupile.

Izletniki si bodo poleg razstave ogledali mesto, grad in znamo vinsko klet, biser vinske tradicije na Slovenskem. Vpisovanje v uradih Kmečke zveze do 20. maja v Trstu (tel. 040-362941 / e-pošta: kzacts@tin.it), Gorici (tel. 0481-82570 / e-pošta: kzgorica@tiscali.it) in Čedadu (0432-703119 / e-pošta: kz.cedad@libero.it)

**Miroslav Košuta
danes v Sežani**

SEŽANA - Danes bo gost literarnega večera v Kosovelovi knjižnici v Sežani književnik Miroslav Košuta, ki bo predstavil svojo najnovejšo knjigo Dnevnik o lastovičjem gnezdu, ki je izšla pri Založbi Mladika. Prireditve se bo pričela ob 18. uri. (OK)

**70 let konca
2. svetovne vojne**

VOGLJE - Razvojno združenje Repentabor prireja v soboto, 9. maja, ob 18. uri N' Klance v Vogljah predstavitev, s katero bodo počastili 70-letnico konca druge svetovne vojne in dan Evrope. Ob tej priložnosti bodo predstavili tudi zaključek projekta »Obeležitev domačih hišnih imen v Vogljah, Dolu in Vrhovljah« ter bodo razglasili najboljša vina letnika 2014 na območju Repentabra. (OK)

Koncern Hidria domuje v Idriji in v Ljubljani

LJUBLJANA - Simbolična poteza muftija Grabusa in župana Jankovića

Temeljna plošča za Islamski center

Projekt je po sedanjih računih vreden okoli 22 milijonov evrov, prva faza gradnje naj bi bila končana prihodnje leto

Gradbišče novega Islamskega kulturnega centra v Ljubljani

LJUBLJANA - Na mestu, kjer bo stal Islamski kulturni center z džamijo, sta včeraj beton v temeljno ploščo centra simbolično vgradila islamski mufti v Sloveniji Nedžad Grabus in ljubljanski župan Zoran Janković. Izpostavila sta velik pomen centra za muslimane v Sloveniji, pa tudi za Ljubljano samo. Dela si je ogledal tudi katarski veleposlanik Ali Khalfan Al-Mansouri. Kot je pojasnil Grabus, center za muslimane med drugim pomeni potrditev, da so sestavni del te družbe. Ob tem je dejal, da so morali muslimani skozi Ljubljano kar 40 let hoditi s sklonjeno glavo, ker so vse razpravljali o tem, ali sploh potrebujemo kakšen center, kjer bi opravljali svoje molitve.

Tudi Janković je spomnil na začetke projekta, ko se je govorilo o zahtevah po referendumu o gradnji

centra. »Ko pa je ljubljanski mestni svet v prejšnjem mandatu potrejal zadnji dokument, vezan na džamijo, ni bilo nikogar proti,« je povedal. To pa njegovem dokazuje, da spoštujejo različnost. »Živimo skupaj, spoštujemo en drugega, sodelujemo in morda lahko to dobro energijo prenesemo ne samo po Sloveniji ampak tudi po Evropi,« je izpostavil.

Da Ljubljana potrebuje objekt, kakšen je Islamski kulturni center, je poudaril tudi novoimenovani izredni in pooblaščeni katarski veleposlanik Ali Khalfan Al-Mansouri. Izrazil je zadovoljstvo s pričetkom del, center pa, kot je pojasnil, naši prestolnici ne bo prinesel le džamije, pač pa tudi knjižnico, izobraževalni center in televodnico.

Celoten center bo sicer po dozdajšnjih izračunih stal okoli 22 milijonov evrov, je povedal Grabus in pojasnil, da bodo 1,3 milijona evrov odštel za gradnjo ceste, notranja oprema bo stala 2,5 milijona, za nakup zemljišča in vse ostale stroške pa so do zdaj odštel 8,2 milijona evrov.

Islamska skupnost ima zaenkrat zbrani polovico sredstev, kje bodo zbrali preostanek, pa mufti še ne ve, a kot je spomnil, so začeli z ničle.

Pojasnil je, da bodo sredstva verjetno še naprej zbirali pri tistih, ki imajo denar in željo narediti nekaj dobrega za vernike in za Ljubljano. 15 milijonov evrov je prispeval Katar.

Glavni izvajalec gradbenih del bo podjetje Gorenje projekt, pogoda pa je vredna 11,5 milijona evrov. Prva faza gradnje naj bi bila končana aprila 2016, celoten objekt pa v dveh ali treh letih, je še povedal Grabus. (STA)

ČEDAD - Novo vodstvo manjšinske krovne organizacije

Bandelj predsednik SSO

Podpredsedniki Igor Švab (Trst), Franca Padovan (Gorica) in Riccardo Ruttar (Videm)

Novoizvoljeni predsednik Sveta slovenskih organizacij Walter Bandelj in desno umestitvena seja izvršnega odbora sveta v Čedadu.

ČEDAD - Walter Bandelj je novo izvoljeni predsednik Sveta slovenskih organizacij. Izvolili so ga na sinočni umestitveni seji novega izvršnega odbora manjšinske krovne organizacije, ki je zasedal v Čedadu. Za podpredsednike so bili izvoljeni Igor Švab (tržaška pokrajina), Franca Padovan (goriška pokrajina) in Riccardo Ruttar za videmsko pokrajino. Švab, Padovanova in Ruttar so avtomatično postali tudi pokrajinski predsedniki SSO.

45-letni Bandelj, ki je doma iz Podgorje na Goriškem, je zaposlen pri

Cedajski banki in je občinski svetnik Slovenske skupnosti v Gorici. Do ukinutve je bil predsednik rajonskega sveta v Podgorje in sedaj predseduje tamkajšnji krajevni skupnosti. Do nedavnega občnega zborna SSO je bil eden od treh podpredsednikov krovne organizacije in njen goriški pred-

sednik. Bandelj je tudi član deželne posvetovalne komisije za slovensko manjšino. Sprva je kazalo, da bo Dragi Stoko nasledila števerjanska županja Franca Padovan, nato pa je izbira padla na družbeno-političnega delavca iz Podgorje, potem ko je bilo vnaprej dogovorjeno, da bo novi

predsednik v vsakem primeru doma z Goriškega.

Bandelj je četrti predsednik v skoraj 40-letni zgodovini Sveta slovenskih organizacij. V tem obdobju se je zvrstilo dvanajst deželnih kongresov. Prvi dve desetletji sta usodo sveta krojila Goričana Damjan Pau-

lin in Marija Ferletič, drugi dve desetletji pa Tržačana Sergij Pahor in Štoka, ki je SSO vodil zadnjih devet let. Bandlja je izvolil izvršni odbor, ki ga sestavljajo Sandro Quaglia, Ezio Gosgnach, Luciano Lister, Anna Wedam in Riccardo Ruttar iz videmske pokrajine, Erika Jazbar, Franca Padovan, Bandelj, Marko Černic in Filip Hlede za Gorico ter Tržačani Ivo Corva, Matjaž Rustja, Ivan Peterlin, Igor Švab in Mario Maver.

Nadzorni odbor sestavljajo Michèle Coren, Marko Brajnik in Aleksander Furlan, razsodišče pa Giuseppe Qualizza, Ivo Cotič in Sergij Pahor. Vsi člani izvršnega odbora, nadzorniki in člani razsodišča so bili direktno izvoljeni na aprilske občne zboru v konferenčni dvorani Zadružna kraške banke na Opčinah.

Občni zbor je bil pod močnim vtipom odhoda Draga Štoke z vrha SSO, Bandelj je bil med najbolj tesnimi sodelavci odhajajočega predsednika. Štoka se je na Opčinah med drugim zavzel za sodelovanje s Slovensko-kulturno gospodarsko zvezo, a upoštevajoč razlike med krovnima manjšinskim organizacijama. Na eni strani torej sodelovanje, na drugi ohranitev avtonomne poti SSO, ki bo prihodnje leto praznoval 40. obletnico obstoja.

S.T.

DEŽELA - Posvetovalna komisija

Projekti za ovrednotenje slovenske dediščine

TRST - Deželna posvetovalna komisija za slovensko manjšino je na včerajšnji seji izdelala mnenje o razdelitvi razpoložljivih sredstev za financiranje pobud za ovrednotenje jezika ter zgodovinske in kulturne dediščine slovenske manjšine. Komisija je na osnovi točkovanja in ocen posameznih projektov sestavila sledečo razpredelnilico, ki jo mora sedaj odobriti deželna vlada:

SLOVIK-Ovrednotenje jezika kot zgodovinske in kulturne dediščine je lahko posel: 20.730 evrov;

Zveza cerkvenih pevskeh zborov-Opera omnia Mirka Fileja: 17.500 evrov;

KRUT-Iz roda v rod: 19.900 evrov;

MOSP-Ko zaživi pisana beseda: 16.580 evrov;

SKD Vesna-Mladi na odkrivanje kulturne dediščine in iskanju sodobnih izlivov: 8.290 evrov;

Foto Video Trst 80-Fotografija in dediščina slovenske avtorske glasbe in figurativne umetnosti: 7.000 evrov;

Beneške korenine-Trideset s pohvalo: 6.407 evrov;

Rod modrega vala-Zapojmo, ne boj se pesmi: 5.000 evrov.

Včerajšnja seja posvetovalne komisije FJK za slovensko manjšino

FOTODAMJ@N

TRST - Srečanje vodstev

SKGZ in SEL tudi o reformi lokalnih uprav in »narečnik« aferi v Benečiji

TRST - Vloga Dežele FJK, skrb za slovensko narodno skupnost, povezovanje na mednarodnem regijskem nivoju ter uresničevanje deželnega zaščitnega zakona so bile osrednje teme srečanja (foto Damjan) vodstva Slovenske kulturno-gospodarske zveze ter deželne delegacije stranke Svoboda-ekologija-levica (SEL), ki so jo sestavljali trije deželni svetniki Stefano Pustetto, Giulio Lauri in Alessio Gratton. Deželni predsednik Rudi Pavšič (prisotni so bili še Marino Marsič, Livio Semolič, Dorica Kresevič in Martin Lissiach) je izpostavil vlogo SKGZ in jeno skrb za slovensko manjšino ter njeno zasidranost na teritoriju.

Med srečanjem na SKGZ - kot piše v tiskovnem sporočilu - je nadalje tekla beseda o reformi krajevnih uprav, o možnosti poučevanja slovenščine na italijanskih šolah ter o predolgo nereznom vprašanju struktturnih in drugih povezav med Deželo FJK in Slovenijo. Do izraza je prišla tudi problematika jezikovno narečne afere v Benečiji.

ROP FESR 2007-2013
REGIONALNI CIJI KONKURENČNOST
IN ZAPOSLOVANJE
Furlanija Julijska krajina

ESEGNE AUTONOMIA
FVG VENEZIA GIULIA

OBVESTILO O OBJAVI
V Uradnem Vestniku Dežele (BUR). št. 17 z dne 30. aprila 2015
RAPIS ZA PROMOCIJO ENERGETSKE UČINKOVITOSTI V JAVNI RAZSVETLJAVI

UPRAVIČENCI

Občine Furlanije Julijske krajine s številom prebivalcev, ki je enak ali manjši od 5.000

FINANČNI VIRI

Sredstva ROP iz sofinanciranja ESRR: 640.000,00 EUR

ROK ZA VLOŽITEV PROŠNJE

Prošnje za finančiranje morate naslovit, najkasneje do pondeljka, 1. junija 2015 ob 23:59, organu, ki izvaja program: Avtonomna dežela Furlanija Julijska krajina - Glavna direkcija za okolje in energijo - Služba za energijo, Via Giulia 75/1, 34126 Trieste-Trst.

Rapisi in priloge so na voljo na spletnem portalu Dežele www.regionefvg.it v delu »Rapisi in obvestila (Bandi e avvisi)« in delu »Odprti rapisi (Bandi aperti)« ROP FESR 2007-2013 (POR FESR 2007-2013), ki je dosegljiv na sledeči povezavi: <http://www.regionefvg.it/ravfg/cms/RAFVG/fondi-europei-fvg-internazionale/por-fesr/FOGLIA47/FOGLIA47/>

Organ upravljanja: Lydia Alessio - Verni - Centralna direkcija za proizvodne dejavnosti, trgovino, sodelovanje, kmetijske in gozdne vire - Izvajalni organ: Centralna direkcija za okolje in energijo

NALOŽBA V NAŠO PRIHODNOST

ZAHODNI KRAS - Prihod novih priseljencev na Prosek in na Kontovel

Prišli so, in tudi že odšli, a ponoči nov avtobus ...

Ahmed (prvi z desne) je v trafi kupil avtobusne vozovnice za pot do Trsta MK

V sred,o malo pred polnočjo, je na Prosek pripeljal drugi avtobus s priseljenci, a kaže, da ni bil zadnji ..

Skupno je prispelo 33 prebežnikov. Zaradi pozne ure ni prišlo do zastojev v prometu, kot se je to zgodilo sredi aprila v jutranjih urah, ob prvem prihodu prebežnikov na Zahodni Kras.

Oblasti so bile tokrat predhodno obveščene, tako so lahko pravočasno pripravile zdravniški pregled vseh priseljnikov, in to kar v zelenem poslopu zraven Kulturnega doma na Prosek, kjer

Poslopje na Prosek FOTODAMJN

je zdravnica v nočnih urah ugotovila, da priseljenci niso bili okuženi z nalezljivimi boleznimi. Ob prvem prihodu so med dospelimi ugotovili tri primere garij, kar je vzbudilo v javnosti preplah, zato so se vdrugič pri zdravstvenem podjetju odločili za takojšnje, preventivne poglede.

Tokrat je bilo med priseljenci tudi nekaj žensk, med njimi mlada matrica z nekajmesečnim dojenčkom. Tem so najprej nudili pomoč in jih po kaki uri že namestili v stanovanja v Mejdulah na Kontovelu. Tam je dobito začasno namestitev trinajst priseljencev v priseljen, preostalih dvajset je - po okrepčilu s piškotki in mlekom - prenočilo na Prosek.

Včeraj dopoldne so nekatere od priseljencev prepeljali na kvěsturo, kjer so jih legitimirali. Skupina sedmih mladih, ki so priseljenci iz sudanskega Darfurja preko Libije na Sicilijo, pa se je odločila za takojšnji odhod s Prosek. Ahmed je spraševal, kje je na Prosek zelezniška postaja. Ko je izvedel, da mora v Trst, je v trafi kupil avtobusne vozovnice zase in šest rojakov.

Pred odhodom je povedal, da skupina ne namerava ostati dolgo v Italiji. Z vlačkom namerava prispeti do Milana, od tod pa čim prej v Francijo, kjer naj bi se porazdelila. Ahmed ima - tako je povedal - dva brata, ki živita v Veliki Britaniji, njegov cilj je zato London. Med čakanjem na avtobus je izrekel nekaj težkih besed na račun italijanske policije: »Police no good, no good,« je ponavljal. Zakaj? Ker naj bi v dveh dneh potovanja ne imeli dovolj za pod zob. Nekaj lepih besed je namenil le policistki, ki je sprejela skupino na Prosek, ker jim je ponudila kavo.

Ob pol enajstih je z rojaki stopil na avtobus in odpotoval proti mestu. Na Prosek se je bil - med svojim dolgim potovanjem lepšim časom naproti - ustavljal slabih enajst ur ...

»S plesom so se zahvalili za hrano«

Ko je sredi aprila avtobus iz Reggio Calabrie pripeljal prve priseljence na Prosek in Kontovel, je bil Edmondo Lalovich, lastnik poslopij, v katere so prebežnike začasno namestili, na službenem potovanju. V sredo ponoči, potem ko so ga s tržaške prefekture obvestili o prihodu novih priseljencev, je - s številnimi agenti policije in finančne straže ter funkcionarji tržaške kvesture - pričakal njihov prihod.

Prispeti so malo pred polnočjo. Avtobus je odpotoval dan prej iz Barija, potoval preko Ancone in Benetik vse do Proseka. Iz njega je izstopilo 33 priseljencev, večinoma iz Sirije, Libije, Somalije in Suda.

Tokrat so bili starejši, med njimi je bilo tudi nekaj žensk. »Ena je držala v naročju otročička, star je bil kakih šest-sedem mesecev.«

Tako smo jo odvedli v stanovanje, da se je lahko z malčkom ulegla na fotelj,« je v proseški noči pripovedoval Lalovich.

Gostitelj je dal na razpolago za namestitev priseljencev skupno 73 mest: 50 v rožnatih poslopijih v Mej-

dalah na Kontovelu in 23 v zelenem poslopu ob Kulturnem domu na Prosek. Na Kontovelu so sprejeli družine: ženske, otroka (ob dojenčku še enega mladoletnika) in može. Lalovich je bil presenečen nad njihovo hvaležnostjo: »Ko smo jim postregli hrano, so se nam zahvalili z njihovim tradicionalnim plesem.«

Včeraj se je udeležil sestanka na prefekturi, na katerem je izvedel, da bo na Prosek, najbolj verjetno tudi tokrat ponoči, privozil nov avtobus priseljencev.

M.K.

mezhnih italijanskih deželah. Po 80 v vsako italijansko pokrajino, kaže.

Po novicah, ki jih je prejela prefektura iz Rima, naj bi včeraj iz Neaplja odpotoval avtobus, ki naj bi v nočnih urah pripeljal nove priseljence na Prosek.

M.K.

OBČINA TRST V Terezijanski četrtri se delo vneto nadaljuje

Dela na Trgu Ponteroš (Rusi most) in v Ulici Trento potekajo v skladu z napovedmi, večjih zapletov ni. O tem se je včeraj prepričal tržaški župan Roberto Cosolini, ki si je dopoldne ogledal delovišči skupaj z direktorjem občinskega urada za javna dela Enrico Comtejem, občinskim tehnikom ter s predstavniki podjetja, ki izvaja dela.

Na omenjenem trgu se dela nadaljuje na dveh koncih, izvajalec pa spoštuje predvidene roke. Pred kratkim se je končala obnova kanalizacije in ostalih podtalnih napeljav, gotovo pa bodo ohranili plošče iz laporja, ki so se prikazale med izkopavanjem in so v dobrem stanju. Občina je zaposnila Pristaniško oblast, naj dobavi še nekaj podobnih plošč, da bodo z njimi tlakovali trg. Župan se je včeraj srečal tudi z upravitelji lokalov v UL Genova in jim potrdil, da bo podjetje za nekaj metrov premaknilo ograjo ter tako omogočilo postavitev zunanjih mizic in stolov.

Tudi v Ulici Trento se delavci ukvarjajo z obnovbo podtalnih cevi ter s tlakovanjem ulice. V nekaj dneh bodo dokončali prvi del med ulicama Rossini in Machiavelli, delo se bo nadaljevalo v smeri Trga Panfilii.

MESTNI RAJONSKI SVET - Odbornik Kraus Pozornost območju okrog mestnega središča

Tudi tisti del mesta, ki se razprostira od Cavane proti Postaji Rogers, bo v kratkem zaživel, saj mu bo mestna uprava posvetila posebno pozornost, in to predvsem trgovskim dejavnosti tistega območja. Tako je na sredinem srečanju na sedežu rajonskega sveta za Novo mesto, Novo mitnico, Sv. Vid in Staro mesto zagotovil tržaški občinski odbornik za trgovino, turizem in šport Edi Kraus.

Predstavnik Cosolinijeve uprave je poudaril, da se je začelo mesto v zadnjem obdobju močno turistično razvijati, kar bo imelo blagodejne učinke ne le za golo metno središče, temveč tudi na druga bližnja območja, ki jih zajema osrednji mestni okraj.

Z leve rajonski svetnik Alessandro Počkaj, predsednik rajonskega sveta Luca Bressan, Edi Kraus in rajonski svetnik Adiano Ostroška

Trst na kolesarskem portalu bikeitalia

Pilotski projekt tržaške pokrajine Bikebus se je v teh dneh pojavil na spletnih straneh najpomembnejšega italijanskega kolesarskega portala bikeitalia, ki hvali potezo tržaške ustanove. Pokrajina je projekt začela izvajati 15. aprila, veljal pa bo vsak konec tedna do konca oktobra letos. Kolesarji se s svojimi kolesi lahko »vkrcajo« na avtobuse, ki peljejo na Kras; proti Opčinam in Bazovici ter obratno.

Botanični vrt v nedeljo vabi ljubitelje cvetja

V nedeljo se v Mestni botanični vrt vrača prireditve Invasati, tutti pazzi per i fiori v okviru katere lahko občani in neprofitna združenja prodajajo, predstavljajo ali izmenjujejo cvetje. Botanični vrt bo brezplačno mogoče obiskati med 10. in 19. uro, prireditve pa pripravljajo Znanstveni muzeji in Občina Trst, in sicer v sodelovanju s kmetijsko zadrugo Monte San Pantaleone in deželnim združenjem Tra Fiori e Piante. Prireditelji napovedujejo bogat spremjevalni program, ki predvideva voden ogled užitnih zelišč (od 10. do 12. ure) in predavanje o tem, kako se lahko zdravimo z naravo (ob 16. uri). Po 17. uri je predvidena glasba v živo, dobro pa bo poskrbljeno tudi za najmlajše obiskovalce.

Elektrarna z motorji Wärtsilä v knjigi rekordov

V bližini jordanskega glavnega mesta Aman so odprli največjo elektrarno z motorjem na notranje zgorevanje na svetu. Elektrarno pogonja 38 motorjev skupine Wärtsilä s skupno kapaciteto 573 megavatov. Elektrarno so uvrstili v Guinessovo knjigo rekordov, zgradil jo je konzorcij pod vodstvom same Wärtsile.

Izlet Primorskega dnevnika na Sicilijo

V soboto, 9. maja, je na sprednu odvod udeležencev na šestdnevni izlet na Sicilijo. Zbrali se bodo ob 5.40 na letališču v Ronkah, od koder bo letalo AZ1356 za Rim Fiumicino vzletelo ob 7.10, vzlet z rimskega letališča proti Palermu pa je predviden ob 10. uri. Priporočamo točnost! Za morebitne zadnje informacije lahko izletniki pokličejo spremjevalca skupine na telefonsko številko 346-3693234 ali na agencijo Adriatic srl oziroma na KRUT (tel. št. 040-3720062 ali 040-360072).

Najprej trčenje, potem še pokvarjeni semaforji

Tržaška lokalna policija je včeraj okrog 9.30 obravnavala prometno nesrečo v križišču med ulicama Udine in Pauliana. Zaradi izsiljene prednosti sta med seboj trčila skuter piaggio in motorno kolo BMW, oba voznika sta se po navedbah službe 118 lažje poškodovala. Prepeljali so ju v katinarsko bolnišnico, medtem pa je nastal prometni zastoj. Promet se je sprostil po dobrih 20 minutah. Ob 11. uri je v mestu prišlo do novih težav v prometu, ko so na območju Ulice Carducci odpovedali semaforji. Lokalna policija je usmerila promet kake pol ure, dokler niso tehnički odpravili okvare.

ZGONIK - Odobren na predlog odbornika Mirka Sardoča

Proračun brez dodatne bremenitve občanov

Skoraj 3 milijone 800 tisoč evrov, toliko znaša letošnji proračun, ki ga je na zadnji seji odobril zgorniški občinski svet. Ob tem je odobril še kopico sklepov, ki so neposredno povezani s finančnim dokumentom: to so javne storitve na tako imenovano »zahtevo posameznika« in tarife raznih davkov (davka na nepremičnine Imu, davka na neeločljive storitve Tasi, davka na odvoz odpadkov Tari). Občinska uprava jih je - kljub skromnejšemu prenosu državnih in deželnih sredstev za skoraj 500 tisoč evrov - oblikovala tako, da bi z njimi čim manj bremenila svoje občince, kar ji je, navsezadnje tudi uspelo.

Finančne dokumente je predstavil odbornik za proračun, davke in osebje Mirko Sardoč. Kar se javnih storitev tiče, je izpostavil dejstvo, da krije občina kar 42,75-odstotni delež letih, to je celih 6 odstotkov več od zakonsko predpisanih 36 odstotkov. Pomeni, da bodo občani v Zgoniku za koščenje raznih občinskih storitev pla-

MIRKO SARDOČ
FOTODAMJ@N

čali manj kot v drugih občinah.

Davek Imu na drugo stanovanje je bil povisan od 0,74% na 0,76%, a le zato, da ne bo občina črpala iz lastnega proračuna sredstva, ki jih mora potem posredovati državi. Novost pa predstavlja tudi sklep, po katerem lahko lastnik drugega stanovanja lahko odda slednje v brezplačni najem najbližnjem sorodnikom (staršem ali sinovom), slednji pa ga lahko uporablajo kot prvo stanovanje. Olajšava velja za delež katastrskega dohodka do 500 evrov, to je

Seznam javnih del v letu 2015

Samotorca in Repnič: ureditev ekoloških otokov	30.000 €
Zgonik: vzdrževanje Športno-kulturnega centra	70.000 €
Nova svetila v petih vaseh v občini	229.000 €
Briščiki in Gabrovec: ureditev ekoloških otokov	40.000 €
Zgonik: izredno vzdrževanje osnovne šole	161.000 €
Vzdrževanje občinskega premoženja	128.678 €
Skupaj	658.678 €

za večino stanovanj v občini.

Davčna osnova davka za neeločljive storitve Tasi bo ostala nespremenjena (1 promila za kmetijske zgradbe, 1,75 promile za ostale zgradbe).

Davek na odpadke Tari je lani navrgel občini 318 tisoč evrov. To storitev morajo občani - po zakonu - plačati v celoti. Letos je občinska uprava, vedno po zakonskih normah, uvedla nov izračun tega davka. In sicer na podlagi takoj imenovanega fiksne dela (obsegnosti stanovanja) in spremenljivega dela (števila bivajočih v stanovanju). Občinski davčni urad je v tej zvezi pripravil primerjavo. Tako bo enočlanska družina za 100 kvadratnih metrov stanovanja plačala 98,83 evra, dvočlanska pa 173,86 (primerjave objavljamo na drugem mestu).

V zgorniških občinih prebiva 214 družin z enim članom, 266 z dvema, 247 s tremi, 123 s štirimi člani, 24 s petimi in 14 družin s šestimi ali več člani (skupaj 888 družin).

Odbornik Sardoč je predstavil tudi letni proračun. Slednji znaša 3 milijone 793.747 evrov. Davek na nepremičnine Imu bo navrgel 390 tisoč evrov, davek na odpadke Tari slabih 350 tisoč evrov. Osebje bo stalo 685 tisoč evrov (to je skoraj 50 tisoč evrov manj kot leta 2013).

Ob proračunu je občinska skupščina odobrila tudi seznam javnih del, ki jih bo občina opravila v letošnjem letu. Teh je šest (podrobnejše poročamo o njih na drugem mestu). Med njimi je predvsem pomembno popravilo strehe in izredno vzdrževanje šolskega poslopja v Zgoniku, ki ga je avgusta lani močno prizadel zračni vrtinec. Med ostali miedi pa gre omeniti še namestitev novih svetil v petih vaseh (Zgoniku, Briščikih, Saležu, Briščah in Koludrovci). Med vsemi je ta postavka (229 tisoč evrov) najbolj izdatna, ko bodo varčna svetila nameščena pa bo to prispevalo k velikemu prihranku električne energije.

M.K.

Tarife davka Tari za leto 2015

Število družinskih članov	Tarifa za 100 kv.m.	Tarifa za število stanovalcev	Skupaj
1	29 €	69,93 €	98,93 €
2	34 €	139,86 €	173,86 €
3	38 €	174,83 €	212,83 €
4	41 €	227,28 €	268,28 €
5	43 €	279,73 €	322,73 €
6 ali več	45 €	323,43 €	368,43 €

SSG - Ob 17.30 V Novinarskem krožku danes o našem teatru

Slovensko stalno gledališče zaključuje bogato sezono z zadnjim domačo produkcijo, pravzaprav komedije Obiski Vinka Môdendorferja, ki bo v Kulturnem domu na sporednu od danes do 24. maja. Letošnja sezona pa se bo zapisała v spomin tudi zaradi bistvene spremembe, ki jo je uvedel nov ministrski dekret. Ta je namreč SSG uvrstil v seznam italijanskih gledališč relevantnega kulturnega pomena tako kot Stalno gledališče Furlanije Julisce krajine.

Novosti reforme so v zadnjih mesecih burile duhove tudi v našem mestu, zato si je Novinarski krožek zamislil serijo odprtih srečanj o osrednjih tržaških gledališčih. Danes ob 17.30 bo v prostorih na Korzu 13 na vrsti pogovor s predsednico upravnega sveta Bredo Pahor in z asistentom umetniškega vodje Igorjem Pisonom. Teme bodo raznolike, od zgodovine, pomena in poslanstva tega gledališča do vseh omenjenih novosti, od letošnje sezone in programskih usmeritev do vloge gledališča, ki se spreminja v sozvočju s kulturnimi, družbenimi, zgodovinskimi spremembami okolja, v katerem deluje.

V Barkovljah o kamniti dediščini in njenih ustvarjalcih

Slovensko kulturno društvo Barkovlje bo drevi ob 20.30 gostilo raziskovalca kamnite dediščine in njenih ustvarjalcev na Primorskem prof. Božidarja Premrla. Na predavanju, ki nosi naslov Slovenski stavbarji in kamnoseki v okolici Trsta, bo ugledni gost spregovoril o svojem raziskovanju kamnarstva na Primorskem in razvijani rodbini kamnosekov Guštinov. Svoja spoznanja je objavil tudi v knjigi *Podpisano s srcem*, v kateri je vse kamnoseke predstavljeni z natančnimi življepisnimi podatki iz arhivskih virov. Z njim je av-

tor prispeval h krepiti zavesti o pomembnosti kamnarske tradicije, vrednosti in lepoti kamnite dediščine v naših krajih.

Prof. Premrl bo v Barkovljah ob diapositivih predstavil tudi svoje raziskave o barkovljanskih kamnosekih, postregel pa bo z zanimimi in manj zanimimi zgodbami. Med slednje se prav gotovo uvršča kamnita miza, ki so jo barkovljanski kamnoseki darovali Narodnemu domu v Barkovljah ob njegovem odprtju leta 1897. Občinstvo bo danes zvečer izvedelo tudi, kje se danes nahaja ta miza in kaj

so kamnoseki v njo vklesali.

Božidar Premrl se je rodil 3. februarja 1947 v Vipavi. Doštudiral je primerjalno književnost in slovenščino na fakulteti v Ljubljani, kasneje pa je študijsko in praktično delo posvečal etnološkemu raziskovanju kamnarstva in kulture kamna. Pri tem se še posebej ukvarja z napisi v kamnu, kamnoseškimi in svetimi znamenji, s stavbami s skrilnatim kritino in stavbo zgodovino primorskih cerkv in zvonikov, s čimer pospeva tudi na področje umetnostne zgodovine. (sc)

FERNETIČI - Openski gasilci hitro ukrotili požar

Gorelo tovorno vozilo z avtomobilskimi motorji

Openski gasilci so hitro pogasili požar, ki je ob 17.30 izbruhnil na tovornem vozilu. To je pripeljalo na izvoz avtocestnega priključka pri Fernetičih (v smeri Trsta), kjer je ogenj zajel tovor. Šlo je za avtomobilski motorje, del katerih so uspeli spraviti na varno.

FOTODAMJ@N

Jutri nagrada Massimini Giacomelliju Ferrariniju

Daniela Mazzucato in Max René Cosotti bosta jutri ob 17.30 v gledališču Rossetti izročila državno nagrado Sandro Massimini, ki bo letos razvesila Lucu Giacomelli Ferrarinija. Prijatelja nagrjenčeve matere, sopranistke Alide Ferrarinini, nista hotela zamuditi tega dogodka, saj mladega pevca in igralca poznata tako rekoč od njegovega rojstva. Nagrada mednarodnega združenja operete bodo podelili petnajstki.

V utemeljitvi piše, da Giacomelli Ferrini ni samo sin in obenem učenec odlične umevnice, temveč predvsem resen in podkovan profesionalec. »Vsakič, ko vstopim v gledališče in se povzpnem na oder, občutim metuljčke v želodcu, pa čeprav se ista predstava ponavlja že mesece. Vsakič je zame prvič in tisti občutek me prepričuje, da je to res poklic, ki mi je najbolj všeč!« je nagrjenčeva izjava, ki jo je žirija citirala v utemeljitvi.

V Sesljanu bo sobota posvečena Japonski

Center za promocijo ozemlja v Sesljanu (pri hišni številki 56/B) bo v soboto od 9.30 do 18. ure gostil celodnevni dogodek Japonska je tu. Ljubitelji Daljnega vzhoda in navadni radovedneži bodo lahko spoznavali ikebano, aikido, suši, sake in še marsikaj. Najprej bo nastopil predsednik tržaškega združenja Yudansha Kyokai Iwama Aikido Michele Marolla, ob 10. uri bo na vrsti predstavitev ikebane, ob 12.30 bo sledila konferenca o ribih jehed in trajnostnem razvoju z degustacijo sušija in japonskih čajev (za slednjo priporočajo predhodno prijavo na tel. št. 345-2626318). Ob 15. uri bo govor o zgodovinskih starih med Trstom in Japonsko, ob 16. uri bo čas za aikido, ob 16.45 pa za degustacijo sakeja (tudi za to je priporočena predhodna prijava).

Pomoč za Emergency v Afganistanu

Tržaška skupina organizacije Emergency bo ves dan v kavarni Ginger Tea & Cakes v Ul. Annunziata 3 skrbela za pokušnjo t.i. cupcakov, ki so narejeni za to priložnost. Z nakupom kolača in čaja bodo stranke prispevale denar za center Emergency Anabah v Afganistanu.

Predstavitev zbornika

V miljskem kulturnem centru Gastone Millo na Trgu republike 4 bodo jutri ob 17.30 predstavili zbornik Muggia e il suo Duomo - a 750 anni della fondazione, v katerem so zbrani eseji istoimenskega posveta. Publikacijo bo predstavil Luca Caburlotto, direktor muzejskega pola FJK, prisotne pa bodo pozdravili tudi Neri Nesladek, Silvano Latin in Massimo Pasino.

Brezplačen ogled razstave Veliki Trst

Razstava Veliki Trst, ki si jo je do zdaj ogledalo že 20 tisoč obiskovalcev, bo v nedeljo mogoče videti brezplačno. Na sprednjem vmesniku v mesecu, ko so vsi mestni muzeji vstopnina prosti za Tržačane s stalnim bivališčem v Trstu, študente in raziskovalce. Nekdanja ribarnica bo odprta me 10. in 19. uro.

OPENSKI TRAMVAJ - Včeraj popoldne

Bralne seanse prezenstile

Dogodek v okviru državne kampanje Maj knjig

Branje je popestrilo vožnjo s tramvajem

FOTODAMJ@N

Openski tramvaj je bil včeraj popoldne prizorišče zanimivih bralnih seans, ki so jih Mestne knjižnice priredile v okviru državne kampanje za spodbujanje bralnih navad Maj knjig. Med vožnjo proti Opčinam ali proti mestu so lahko potniki prisluhnili odlomkom iz knjig velikih italijanskih avtorjev. Knjižničarji so brali Boccaccia, Sveva in druge velike italijanske avtorje, ki so tako ali drugače oplemeneni.

tili italijansko literarno dediščino.

Med potniki so bili Tržačani, turisti in tudi šolarji. Zanimiva je bila skupina šolarjev iz Modene, ki so presenečeno uživali ob literarnem razvedrilu. Sproščeno literarno popoldne na openskem tramvaju je razveselilo prav vse potnike, ki so branje bralcev slišali. Veliko potnikov pa je bilo zaradi hrupa, ki spremlja tramvajsko vožnjo, prikrajšanih za slikovit literarni performans. (sc)

CERKNICA - Osnovna šola Virgila Ščeka

Otroci so si ogledali »začarano« jezero

Učenci pred maketo cerkniške doline

Za vse, ki smo obiskovali šolo, je bil šolski izlet vrhunc celega šolskega leta. Danes so ravno taki občutki in vsi pričakujejo dan, ko se bodo podali na enodnevni ali večdnevni potep.

Na osnovni šoli Virgila Ščeka so letos izbrali zanimivo lokacijo, in sicer Cerknico ter Cerkniško jezero. Učenci so bili navsezgodaj zjutraj izjemno veseli in so komaj čakali na odhod. Čeprav je bilo vreme vse prej kot sončno, se tega sploh niso zavedali. V avtobusu je bilo vzdušje neelektreno. Za prvošolčke je bil to prvi pravi izlet. Pridni in zgledni mali obrazi so zrli skozi okna in se čudili drugačnemu okolju. S tipično kraske narave smo prešli v notranjsko-kraški svet, bogatim z ravninami in grički. Končno napis Cerknica. Kmalu je avtobus ustavljal pred muzejem Cerkniškega jezera. Pričakal nas je prijazni kustos Vekoslav, ki je otrokom najprej izrazil dobrodošlico in takoj povedal, kje se nahajajo. Povabil jih je v muzej, kjer so se posledi okoli čudovite makete cerkniške doline in jezera. Kot pravi učitelj jim je do potankosti obrazložil in nato še praktično prikazal, kaj je presihajoče jezero. Po dobrini učni urki, brez nobenega zeha-

nja ali dolgočasa, so si še ogledali multimedijiški prikaz jezera in življenja prebivalcev tega posebnega naravnega okolja. Sledilo je nakupovanje spominkov, za vse (od najmlajšega do najstarejšega) je bila to resna zadava.

Veseli vseh spominkov so stopili na avtobus in naglo k jezeru, kjer jih je čakal mladi biolog Jošt, ki jim je ponudil nadvse strokovno učno uro o živalstvu, ki prebiva ob jezeru in v okolici. Nikakor se niso mogli oddaljiti od posebnih daljnogledov in seveda od vsega živega, kar jih je obdajalo. Spoznali so, katere ptice tam domujejo in kateri organizmi so v vodi jezera, ki ... »jezero je, jezera nej«, kot pravijo Cerknčani. Slišali je bilo izjave najmlajših: »Gotovo so to čarovnice, ki začarajo, da jezero poleti izgine.« Pa še res je, saj pravijo, da so v davnih letih tam domovale čarovnice. Uratečne in ne čaka, zato je bilo potrebno samo še nekaj obveznih foto posnetkov in hitro spet na avtobus proti restavranciji, kjer jih je čakalo kosilo in krajši oddih.

Kaj pripomniti? Skorajda nič. Izlet je uspel, učenci so bili navdušeni, učiteljice pa ponosne na take pridne bistre glave. (mm)

Včeraj danes

Danes, ČETRTEK, 7. maja 2015

STANKO

Sonce vzide ob 5.44 in zatone ob 20.19
- Dolžina dneva 14.35 - Luna vzide ob 23.30 in zatone ob 9.14.

Jutri, PETEK, 8. maja 2015

VIKTOR

VРЕМЕ ВЧЕРАЈ: temperatura zraka 24 stopinj C, zračni tlak 1016 mb ustaljen, vlaga 65-odstotna, veter 2 km na uro jug, nebo oblačno, morje skoraj mirno, temperatura morja 16 stopinj C.

Kino

AMBASCIATORI - 16.30, 18.45, 21.00
»The Gunman«.

ARISTON - Dvorana je rezervirana.

CINEMA DEI FABBRI - 19.00 »I corti di Cortinametraggio«.

FELLINI - 17.00, 19.15, 21.30 »Adaline - L'eterna giovinezza«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 16.30, 18.45, 21.00 »Mia madre«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 18.45, 21.00 »Cake«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.30, 18.45, 21.10 »Ritorno al Marigold Hotel«.

KOPER - PLANET TUŠ - 19.00, 21.15 »Brezčasna Adaline«; 15.45 »Cena slave«; 18.00, 20.45 »Hitri in drzni 7«; 17.15, 20.00 »Maščevalci: Ultronova doba«; 15.30, 18.15, 21.00 »Maščevalci: Ultronova doba 3D«; 20.30 »Odklikana«; 17.10 »Spuži na suhem«; 16.15, 18.15 »Spuži na suhem 3D«; 18.40, 20.10 »Vroči pregon«; 15.30, 16.45 »Zvončica in legenda o Nikolizveriu«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.30, 18.45, 20.00, 21.30 »Avengers: Age of Ultron«; 18.30, 22.00 »Se Dio vuole«; Dvorana 2: 18.10, 20.10, 22.10 »Sarà il mio tipo?«; 16.00, 18.00, 20.00 »Samba«; Dvorana 3: 16.40, 18.00 »Doraemon il film«; 20.00, 22.15 »Le streghe son tornate«; Dvorana 4: 16.40, 17.10, 16.00, 22.00 »Run All Night«.

SUPER - Film prepovedan mladim izpod 18. leta starosti.

THE SPACE CINEMA - 19.00, 21.30

»Blade Runner - The Final Cut«; 16.00, 18.50, 21.00, 21.40 »Avengers: Age of Ultron«; 16.20 »Avengers: Age of Ultron 3D«; 16.40, 19.05, 21.30

»The Gunman«; 17.00, 19.30 »Doraemon il film«; 16.30, 18.45, 21.45

»Adaline - L'eterna giovinezza«; 19.15

21.40 »Run All Night«; 16.10, 18.55,

21.40 »Child 44 - Il bambino n. 44«; 16.40 »I 7 nani«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.00,

19.40, 22.15 »Avengers: Age of Ultron«; Dvorana 2: 18.00, 20.10, 22.15

»The Gunman«; Dvorana 3: 17.30,

20.00 »Doraemon il film«; 22.00 »Run

All Night«; Dvorana 4: 17.20 »Ritorno al Marigold Hotel«; 21.00 »Child

44 - Il bambino n. 44«; Dvorana 5: 17.40, 22.10 »Forza maggiore«; 20.00

»Le mani sulla città«.

THE SPACE CINEMA - 19.00, 21.30

»Blade Runner - The Final Cut«; 16.00, 18.50, 21.00, 21.40 »Avengers: Age of Ultron«; 16.20 »Avengers: Age of Ultron 3D«; 16.40, 19.05, 21.30

»The Gunman«; 17.00, 19.30 »Doraemon il film«; 16.30, 18.45, 21.45

»Adaline - L'eterna giovinezza«; 19.15

21.40 »Run All Night«; 16.10, 18.55,

21.40 »Child 44 - Il bambino n. 44«; 16.40 »I 7 nani«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.00,

19.40, 22.15 »Avengers: Age of Ultron«; Dvorana 2: 18.00, 20.10, 22.15

»The Gunman«; Dvorana 3: 17.30,

20.00 »Doraemon il film«; 22.00 »Run

All Night«; Dvorana 4: 17.20 »Ritorno al Marigold Hotel«; 21.00 »Child

44 - Il bambino n. 44«; Dvorana 5: 17.40, 22.10 »Forza maggiore«; 20.00

»Le mani sulla città«.

THE SPACE CINEMA - 19.00, 21.30

»Blade Runner - The Final Cut«; 16.00, 18.50, 21.00, 21.40 »Avengers: Age of Ultron«; 16.20 »Avengers: Age of Ultron 3D«; 16.40, 19.05, 21.30

»The Gunman«; 17.00, 19.30 »Doraemon il film«; 16.30, 18.45, 21.45

»Adaline - L'eterna giovinezza«; 19.15

21.40 »Run All Night«; 16.10, 18.55,

21.40 »Child 44 - Il bambino n. 44«; 16.40 »I 7 nani«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.00,

19.40, 22.15 »Avengers: Age of Ultron«; Dvorana 2: 18.00, 20.10, 22.15

»The Gunman«; Dvorana 3: 17.30,

20.00 »Doraemon il film«; 22.00 »Run

All Night«; Dvorana 4: 17.20 »Ritorno al Marigold Hotel«; 21.00 »Child

44 - Il bambino n. 44«; Dvorana 5: 17.40, 22.10 »Forza maggiore«; 20.00

»Le mani sulla città«.

THE SPACE CINEMA - 19.00, 21.30

»Blade Runner - The Final Cut«; 16.00, 18.50, 21.00, 21.40 »Avengers: Age of Ultron«; 16.20 »Avengers: Age of Ultron 3D«; 16.40, 19.05, 21.30

»The Gunman«; 17.00, 19.30 »Doraemon il film«; 16.30, 18.45, 21.45

»Adaline - L'eterna giovinezza«; 19.15

21.40 »Run All Night«; 16.10, 18.55,

21.40 »Child 44 - Il bambino n. 44«; 16.40 »I 7 nani«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.00,

19.40, 22.15 »Avengers: Age of Ultron«; Dvorana 2: 18.00, 20.10, 22.15

»The Gunman«; Dvorana 3: 17.30,

20.00 »Doraemon il film«; 22.00 »Run

All Night«; Dvorana 4: 17.20 »Ritorno al Marigold Hotel«; 21.00 »Child

44 - Il bambino n. 44«; Dvorana 5: 17.40, 22.10 »Forza maggiore«; 20.00

»Le mani sulla città«.

THE SPACE CINEMA - 19.00, 21.30

»Blade Runner - The Final Cut«; 16.00, 18.50, 21.00, 21.40 »Avengers: Age of Ultron«; 16.20 »Avengers: Age of Ultron 3D«; 16.40, 19.05, 21.30

»The Gunman«; 17.00, 19.30 »Doraemon il film«; 16.30, 18.45, 21.45

»Adaline - L'eterna giovinezza«; 19.15

21.40 »Run All Night«; 16.10, 18.55,

21.40 »Child 44 - Il bambino n. 44«; 16.40 »I 7 nani«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.00,

19.40, 22.15 »Avengers: Age of Ultron«; Dvorana 2:

Majenca

16.00 - odprtje kioskov
16.00 - Pompieropoli - gasilske igre za otroke
16.00 - postavljanje "drevesa pravic" Unicef
18.00-22.00 - ljudsko ocenjevanje vin na Gorici
18.00 - odprtje fotografarske razstave "Saša Ota: Letni časi doline Glinščice" v cerkvici sv. Martina z glasbeno točko flavtivistov Maje Devetak, Alexe Gherbassi in Jana Loredana iz razreda prof. Iris Risege (Glasbena matica)

59. Občinska razstava vin
18. Občinska razstava ekstra-deviškega oljčnega olja

Sklad Mitja Čuk
vabi na

FestivalOp

7. mednarodno gledališko srečanje
v Kulturnem domu na Proseku

Četrtek, 7. maja 2015 - ob 10.00

BARVANA KLAPO - VZS Mitja Čuk
"Il Cerchio" - Medea
"Pepe e Sale" - Gorica

Častni gost gledališki igralec in
režiser Gianmaria Martini

Napovedovalka: Elena Husu

Petek, 7. maja 2015 - ob 10.00

BARVANA KLAPO - VZS Mitja Čuk
VDC Nova Gorica
SVZ Dutovlje
J. Levca - Ljubljana

Častni gost:
gledališki igralec Franco Korošec
Odrasla gledališka skupina MOSP

Magično presenečenje
s čarodejem JOLE COLE

Napovedovalka: Elena Husu

TOPLO VABLJENI!

SKD Barkovljje
s pokroviteljstvom ZSKD

in Slovenske prosvete

prireja danes, 7. maja
predavanje ob diapositivah

Očetov naših imenitna dela. Slovenski stavbarji in kamnoseki v okolini Trsta

Predavatelj
prof. Božidar Premrl

Začetek ob 20.30
Ul. Bonafata 6

praznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure). Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita. Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111. Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od poneljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Obvestila

RAJONSKI SVET za Zahodni Kras se bo sestal danes, 7. maja, ob 20. uri na svojem sedežu na Proseku 159.

SKD PRIMOREC vabi na redni občni zbor, ki bo v Ljudskem domu v Trebčah danes, 7. maja, ob 19. uri v drugem sklicanju.

SKUPINA PROSTOVOLJCEV Devin - Nabrežina in Križ prireja v soboto, 9. maja, Dan srca v Sesljanu, Naselje Sv. Mavra 225, z brezplačnim krvnim izvidom in merjenjem krvnega tlaka. Urnik od 8. do 12. ure obvezna prijava na tel. 040-299616 med 9. in 11. uro do danes, 7. maja.

TPPZ P. TOMAŽIČ sporoča, da bo danes, 7. maja, ob 16.00 odhod avtobusa za tehnično vajo v Križankah. V petek, 8. maja, ob 16.00 odhod avtobusa za nastop v Križankah. V soboto, 9. maja, ob 8.00 odhod avtobusa za nastop v Ljubljani. V torek, 12. maja, bo ob 20.45 na sedežu na Padričah redna pevska vaja. V soboto, 16. maja, ob 6.00 odhod avtobusa iz Padriča za nastop na Koroškem (Prevalje).

AŠD MLADINA vabi člane na redni občni zbor, ki bo v domu Alberta Sirka v Križu v petek, 8. maja, ob 20.00 v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju.

FOTOVIDEO TRST 80 vabi na zaključno prireditev foto-video natečaja Ota Hrovatin v petek, 8. maja, ob 20.00 v razstavno dvorano ZKB, Ul. Ricreatorjeva 2, Opicina.

NORDIJSKA HOJA - Skupina 35-55: SKD F. Prešeren iz Boljuncu obvešča prijavljene, da bo drugo srečanje na

daljevalnega tečaja v petek, 8. maja, ob 14.30. Zbirališče pred gledališčem F. Prešeren v Boljuncu.

SPDT vabi v petek, 8. maja, ob 20.30 v Gregorčičeve dvorano, Ul. Sv. Frančiška 20, na predstavitev pohoda iz Rezije do Trsta, ki ga bosta z goriškim planinskim društvom uresničila jeseň ob 2. Slofesto.

EKOLOŠKA SOBOTA - Acegas Amga in Rajonski svet za Zahodni Kras prirejata v soboto, 9. maja, od 10. do 18. ure na javnem parkirišču »Mandrija« na Proseku zbiranje kosovnih odpadkov kot npr. pohištvo, hladilniki, zeleni odrez, steklene šipe, lake, barve, uporabljena olja, pnevmatike idr.

OBČINA DOLINA, za ovrednotenje Naravnega Rezervata doline Glinščice, prireja v nedeljo, 10. maja, tretji brezplačni voden izlet ciklusa Pomlad v dolini Glinščice: »Od Doline do razgledišča v Krogljah«. Začne se v Dolini pri vodnjaku Zgurenec, do razgledišča v Krogljah ter do vrha Malega Krasa (457 m). Za odrasle in družine (otroci od 10. leta). Odhod ob 10.00 pri pokopalnišču v Dolini. Za info in prijave na tel. 040-8329237 (od pondeljka do petka 9.00-13.00) ali info@riservavalrosandra-glinscica.it.

PREŠERNO SKUPAJ, ob 70-letnici osvoboditve, Kulturna društva Vzhodnega Krasa vabijo na Izlet po naših vasesh, od Repna do Gročane v nedeljo, 17. maja. Zbirališče ob 8.30 v Repnu. Info in prijave pri odbornikih posameznih društev do nedelje, 10. maja.

SKD GRAD OD BANOV vabi člane v društvene prostore na redni občni zbor, ki bo v nedeljo, 10. maja, ob 10.00 v prvem in ob 10.30 v drugem sklicu. Ob prilikih bodo člani lahko povrnali letno članarino.

SKLAD MATEJ LACHI LAH in Planinski odsek AŠD Mladina toplo vabita v nedeljo, 10. maja, na 7. Pohod na Nanos v spomin na Mateja. Odhod z osebnimi avtomobili izpred spomenika v Križu ob 9.00.

TABORNIKI RMV obveščajo člane, da je zbirališče za izlet na Matajur v nedeljo, 10. maja, na Opčinah na parkirišču pri krožnem križišču (smer Bani) ob 8.15, v Nabrežini na trgu ob 8.30 in v Gabrijah pri gostilni ob 8.45. Predviden povratok ob 18.15 v Gabrijah, 18.30 v Nabrežino in 18.45 na Opčinah. Člani naj s seboj imajo rukko, primerno obleko in obutev, malico in kosilo iz nahrbtnika ter peleirino.

DRUŠTVO SLOVENSKIH IZOBRAŽENCEV vabi v ponedeljek, 11. maja, v Peterlinovo dvorano, Ul. Donizetti 3, na istrski večer z glasbenikom in etnomuzikologom Emilom Zonto. Pogovor z gostom bo vodil Milan Grgorič. Začetek ob 20.30.

KRUT IN NŠK vabi v sklopu Vseživiljenjskih aktivnosti na srečanje bralnega krožka »Skupaj ob knjigi«, ki bo v ponedeljek, 11. maja, ob 18. uri v čitalnici NŠK, Ul. S. Francesco 20. Prijava in dodatne informacije na sedežu krožka, Ul. Cicerone 8. Tel. 040-360072.

SK DEVIN vabi na izredni občni zbor, ki bo potekal na društvenem sedežu v Slivnem v torek, 12. maja, ob 16.00 v prvem in sredo, 13. maja, ob 20.30 v drugem sklicanju.

FOTONATEČAJ ALBERT PEČAR (Berto Tromba): SKD Valentin Vodnik in Majenca prirejata v sklopu letošnje Majence fotonatečaj, ki bo potekal do 13. maja. Lahko sodelujejo ljubiteljski kot poklicni fotografi z digitalnim ali tradicionalnim fotoaparatom. Pravilnik na www.majenca.com. Vabljeni k sodelovanju!

MALA GLEDALIŠKA ŠOLA MATEJK

PETERLIN (gledališki tened za otroke od 7. do 13. leta) v organizaciji Radijskega odra in Slovenske prosvete bo potekal na Opčinah v prostorih Marijanšča od 15. do 19. junija, vsak dan od 9. do 16. ure. Vpisovanje otrok in vplačilo predujma bo v sredo, 13. maja, na sedežu Slovenske prosvete, Ul. Donizetti 3, (I. nadstropje) od 9. do 16. ure. Za ostale info po tel. 040-370846 (vsak dan od 9. do 17. ure).

CENTER OTROK IN ODRASLIH Harmonija sklicuje redni občni zbor, ki bo v petek, 15. maja, ob 18.30 v prvem in ob 19.00 v drugem sklicanju, na društvenem sedežu v Ul. Canova, 15.

CENTER OTROK IN ODRASLIH Harmonija vabi na predstavitev poletnega centra Harmonija 2015 v petek, 15. maja, ob 18.00 na društvenem sedežu v Ul. Canova, 15. Poletni center bo letos potekal julija in avgusta v Grljantu in je namenjen otrokom od 3 do 14 let starosti. Toplo vabljeni!

DELAVNICA SOMATSKIH GIBOV - Vabimo vas na 4 urno srečanje, ki bo potekalo v soboto, 16. maja, v Kulturnem domu v Nabrežini, od 15. do 19. ure. Učenje in osvajanje somatskih gibov bo vodil fizioterapeut Aleš Ernst. Prosimo za predhodno najavo, omejeno št. mest. Info in vpis na tel.: 349-6483822 (Mileva).

ONAV (vsedržavno združenje pokuševalcev vina) vabi na večer posvečen Valpolicelli. Pokušnjo bomo izpeljali v torek, 19. maja, ob 20.00 v restavraciji v Miljah. Info in vpisna na tel. 333-9857776 ali trieste@onav.it.

KMEČKA ZVEZA obvešča člane in ostale davčne zavezance, da v svojih uradih CAF izpolnjuje obrazce 730 tudi v slovenskem jeziku, kot običajno po predhodnem zmenku.

JASLI v Slovenskem dijaškem domu Srečko Kosovel: nadaljuje se vpisi otrok od 1. leta dalje za š. 2015/16. Info in vpisi v pisarni, Ul. Ginnastica 72, od pon. do pet., od 8. do 16. ure (tel. 040-573141) ali na urad@dijaski.it.

POLETNI CENTRI v Slovenskem dijaškem domu Srečko Kosovel: pričeli so se vpisi otrok, ki obiskujejo jasli, vrtce in šole (do 12. leta) s slovenskim učnim jezikom. Info in vpisi v Ul. Ginnastica 72, od pon. do pet., od 8. do 16. ure (tel. 040-573141) ali na urad@dijaski.it.

NOGOMETNI KAMP za osnovnošolce in srednješolce od 22. junija do 3. julija prirejata AŠD Zarja in ŠC Melanie Klein. Vpis na www.melanieklein.org ali v društvenem uradu (ob ponedeljkih 15.00-19.00, ob sredah 9.00-13.00 in ob četrtekih 14.30-18.30). Info na info@melanieklein.org ali 345-7733569. Število mest omejeno.

POLETNI CENTER PIKAPOLONICA od 22. junija do 4. septembra v Bazovici, za otroke od 3 do 13 let. Vpis do 11. junija na www.melanieklein.org ali v društvenem uradu (ob ponedeljkih 15.00-19.00, ob sredah 9.00-13.00 in ob četrtekih 14.30-18.30). Info na info@melanieklein.org ali 345-7733569. Število mest omejeno.

PREDŠOLSKI PROGRAM »Šolski zvonč že zvonči« v Slovenskem dijaškem domu Srečko Kosovel od 31. avgusta do 11. septembra za otroke, ki obiskujejo osnovno in nižjo srednjo šolo s slovenskim učnim jezikom. Dnevni program predvideva utrjevanje učne snovi in kvalitetno pripravo na novo šolsko leto ter razne delavnice. Info in vpisi v Ul. Ginnastica 72, od pon. do pet., od 8. do 16. ure (tel. 040-573141) ali na urad@dijaski.it.

PRIMORCI BEREMO 2015 - Vabljeni k branju slovenskih avtorjev do 11. novembra. Informacije pri sodelujočih knjižnicah: Narodna in študijska knjižnica, Trst (ponedeljek-petak, 10.00-18.00), Občinska knjižnica, Salež (ponedeljek in sreda, 15.00-19.00), Knjižnica P. Tomažiča in tovaršev, Opčine (ponedeljek-petak, 16.00-19.00), Knjižnica B. Pahorja, Prosek (ponedeljek 19.30-21.00).

SKD BARKOVLJE, Ul. Bonafata 6, s pokroviteljstvom ZSKD in Slovenske prosvete prireja danes, 7. maja, predavanje ob diapositivah »Očetov naših imenitna dela. Slovenski stavbarji in kamnoseki v okolini Trsta«. Predavatelj prof. Božidar Premrl. Začetek ob 20.30.

SKLAD MITJA ČUK vabi na FestivalOp - 7. mednarodno gledališko srečanje v Kulturnem domu na Proseku danes, 7.

maja, ob 10. uri: Barvana klapa (VZS Mitja Čuk), Il Cerchio - Medea Pepe e Sale - Gorica. Častni gost gledališki igralec in režiser Gianmaria Martini. V petek, 8. maja, ob 10. uri: Barvana klapa (VZS Mitja Čuk), VDC Nova Gorica, SVZ Dutovlje, J. Levca - Ljubljana. Častni gost: gledališki igralec Franco Korošec ter Odrasla gledališka skupina MOSP. Magično presenečenje s čarodejem Jole Cole. Napovedovalka: Elena Husu.

V DOMU v Briščikih bo na ogled razstava čipkarskih del, ki so jih ustvarile klekljarice v okviru šole »Fondazione Scuola Merletti di Gorizia«, oddelek Briščiki Zgonik, od 8. do 12. maja. Urnik: vsak dan od 17. do 20. ure; v nedeljo tudi od 10. do 12. ure; v torek od 15. do 17. ure.

OBČINA ZGONIK vabi na občinsko proslavo 70. obletnice osvoboditve v soboto, 9. maja: ob 17.30 polaganje vencev pred občinskim spomenikom padlim v Zgoniku; ob 17.45 pohod iz Zgonika v Briščike; ob 19.00 osrednja proslava v Domu Briščiki, Briščiki 77. **TPK SIRENA** vabi na zamisivo in pestro razstavo ročnih del ženskih ustvarjalj, ki bo na društvenem sedežu v Barkovljah po slednem urniku: v nedeljo, 10. maja, 10.00-18.00; 11. 12. in 13. maja 14.00-18.00.

OBČINSKA KNJIŽNICA v Saležu prireja v ponedeljek, 11. maja, ob 18.00 v sklopu pobude Primorci beremo 2015 srečanje S prijateljem v knjižnico. Vabljeni k polnoštevili udeležbi! **V NŠK**, Ul. Sv. Franciška 20, je do 15. maja na ogled razstava akvarelov Sophie Vinci »Navdih«. Urnik: od ponedeljka do pet

DOLINA - Od danes do torka tradicionalna Majenca

Pomaranča na drevju je polna simbole

O dolinskem običaju smo se pogovarjali z Borutom Klabjanom

V Dolini se bo danes začela šestdnevna zgodba o odraščanju, pomladu in pomenu tradicije za življenje posameznika. Vse se bo vrtelo okrog okrasenega drevesa, ki se je pojavljalo v etnografskih publikacijah in celo romanih. V vas prihaja Majenca, vaški praznik mladih Dolinčanov, varuhov in varuhinj izročila zamejske ljudske kulturne dediščine. O pomenu sodelovanja tamkajšnjih ljudi pri Majenci in o tem, kako se okrasi maj ter zakaj se za njegovo okrasitev uporabljajo agrumi, smo se pogovarjali z zgodovinarjem Borutom Klabjanom, županom Majence leta 2000.

Gre za tradicionalni etnografski običaj. Kje so njegovi začetki oz. kdo si ga je domislil?

Mislim, da tega nihče točno ne ve. Majenco, kot jo poznamo danes, gojimo od konca druge svetovne vojne. Tako se je praznik dvigovanja maja in plesa okrog njega spojil s praznovanjem »šager«, ki so se prirejali v različnih obdobjih. Seveda pa to ne pomeni, da običaj ni bil prisoten že prej. Komercialnost vaškega praznika pa soppada z obdobjem po drugi svetovni vojni.

Postavljanje maja v Dolini ni vezano na nobenega svetnika, ampak na mesec maj in čaščenje pomlad, kajne?

Tako je. Kot vsi ostali mlaji v slovenskem prostoru, kjer njegovo postavljanje pogosto simbolizira prehod mladih fantov v polnoletnost. Medtem

Majenca: program do nedelje

Tradisionalni praznik se bo začel **danes**, in sicer ob 16. uri, ko bodo na svoj račun prišli najmlajši obiskovalci, ki se bodo lahko udeležili gasilskih iger. Sledilo bo postavljanje »drevesa pravic« Unicef, med 18. in 22. uro pa bo sledilo ljudsko ocenjevanje vin. Ob 18. uri bodo v cerkvici sv. Martina odprli fotografsko razstavo Saša Ota: Letni časi doline Glinščice.

Jutri se bo program nadaljeval v galeriji Torkla - Oil Bar, kjer bodo ob 18.30 uri odprli fotografsko razstavo Oljke v Bregu. Ob 19. uri bodo v dvorani SKD V. Vodnik odprli razstavo domačih likovnikov, ob 21. uri pa bo na programu koncert s sku-

pinama Sardoni barcolani vivi in Moustachios.

Osrednji dogodek letosne Majenca bo v **soboto** ob 20.30, ko se bo začelo slovesno postavljanje maja. Ob 18.30 bo potekalo nagrajevanje 59. občinske razstave vin in 18. Občinske razstave ekstradeviškega oljčnega olja. Uro prej pa bo skozi Dolino šla parada starodobnih vozil.

V **nedeljo**, 10. maja, se bo do gajanje začelo ob 17.30, ko bo nastopil Pihalni orkester iz Loč. Uro kasneje bo nastopila folklorna skupina SKUD Pontes - Mostovi. Ob 19.30 bo sledil prihod partnerjev in partneric na Gorico, ob 20. uri pa ples z ansamblom Kraški muzikanti.

razkošnost, izobilje. Pozneje so se na drevesu znašli tudi kolači, zastavice in trakovi.

Je pa Majenca simbolično povezana predvsem z odraščanjem ...

Za Majenco je značilna večplastna simbolika. Poleg prebujanja pomlad, Majenca pomeni tudi prehod iz nekega življenjskega obdobja v drugo; fantje postane moški, dekleta pa ženske.

Navsezadnje pa je Majenca vezana tudi na široko mitološko predstavo v zgodovini Evrope.

Koliko se Majenca danes razlikuje od tiste iz preteklosti?

Mislim, da se kar precej razlikuje. Omenil bi predvsem postopek po-

stavljanja maja. Nekoč so to ročno počeli močni fantje, ki so bili vajeni težkega dela od jutra do večera. Ročno so dvigovali maj, ki je bil bistveno manjši in manj težek. Ker pa danes stremimo k vedno višjemu in posledično težjemu drevesu, si pač moramo pomagati s stroji.

Kdo lahko postane župan oz. županja Majence in kakšne so njune dolžnosti?

Zupana izberejo neporočeni fantje in neporočena dekleta. Včasih ni bilo tako. Ženske v tej zadavi niso imale besede. Sredi 80-tih let prejšnjega stoletja pa se je uradno oblikovala dekliška skupina, ki je začela imenovati

Maj okrasijo s pomarančami, kolači, zastavicami ...

FOTODAMJ@N

Pa končajmo našo zgodbo o drevesu ... Od kod prihaja letošnji maj?

Drevo prihaja iz Kočevja, s katerim je Občina Dolina pobraterna. Na več kot 10 metrov visoko drevo bomo pritrtili češnjo, pod katero bomo obesili dva okrašena »krancija«. V soboto zvečer bomo težak maj nosili skozi vas. Slikovit obred, pa čeprav v zadnjih letih drevo ročno nosimo samo zadnjih sto metrov. Za kaj več žal nimamo moči. Dekleta med tem časom skrbijo za jedajo in pijačo. Okrašeni maj dvigujemo med eno in peto uro zjutraj, nakar zapojemo dve dolinski himni. Veselica oz. ples okoli majha pa se po tradiciji začne v nedeljo ...

Sanela Čoralč

Borut Klabjan je bil župan Majence leta 2000

FOTODAMJ@N

ko v nekaterih vaseh gorijo prvomajski kresovi, se je pri nas dogajanje okrog 1. maja preneslo na prvi majski konec tedna, ko postavljamo okrašeno drevo.

Zakaj vaščani maj okrašujejo s pomarančami?

Tudi meni je ta izbira nejasna. Domnevam, da je to povezano s simboliko, s čaščenjem pomlad, koncem zime in materialnim izobiljem. Pomaranča simbolično predstavlja plodnost,

SVETI IVAN - Kipar Edoardo Coral je že več dni na delu

Pri Bošketu nastaja umetnina v spomin na »drevo mušljev«

Na zelenici sredi krožišča svetoivanskega Bošketa se že dva tedna müdri kipar Edoardo Coral, ki vneto ustvarja svojo umetnino in se pri tem ne meni za promet, ki ga obkroža. Na mestu, kjer je več kot stoletje kraljevala platana, ki so ji domačini ljubkovalno pravili »drevo mušljev«, bo v kratkem stala lesena skulptura - velika školjka s podobo ženske.

Svetovivančani so bili na platano zelo navezani. Starejši se še spominjajo, ka- ko je sredi dvajsetega stoletja po vsej okolici dšalo po mušljih, ki jih je prodajalka Livia predvsem v zimskih mesecih pekla na štedilniku in ponujala mimo- docim. Pozneje so tam namesto školjki začeli prodajati pečene kostanje, platana pa je postal eden najbolj prepoznavnih svetoivanskih simbолов. Nazadnje pa je tržaško občinsko osebje ugotovilo, da je drevo v bistvu suho in kljub vzdrževanju ter odstranjevanju veji ni bilo možnosti, da bi ga ohranili. Odločili so se za njegovo odstranitev, večno domačinov pa se s tem nikakor ni hotelo spriznjaziti. Rajonski svet je nato sprejel predlog svetnika Edvarda Krapeža, da se iz debla platane izdela kip.

»Te odločitve se domačini končev veselijo. Potolažila jih je. Maršikdo se mi radovedno približa in sprašuje, kaj bom izklesal. Les pa je zelo trd in odporen, v njem je tudi več željbenih od samega začetka sem vedel, da bo de- lo zelo naporno,« je povedal tržaški kipar Edoardo Coral. Razložil je, da bo v

Edoardo Coral se »spopada« s trdim debлом

FOTODAMJ@N

lesu upodobil veliko školjko, na drugi strani pa prodajalko. S svojim orodjem se tam zadržuje vsak dan, delal je tudi prvega maja: »Ljudje so me spraševali, zakaj delam tudi prvega maja. Toda to je moj konjiček, saj se s kiparstvom ne moreš preživljati. Eni gredo prvega maja v gore, drugi na morje, jaz se zabavam s kiparstvom.« Sam predvideva, da bo ob ugodnem vremenu kip dokončan čez slaba dva tedna, nakar bodo domačini lahko občudovali »spomenik drevesu mušljev«. (af)

LIONS KLUB Cristicchiju nagrada Tomizza 2015

SIMONE CRISTICCHI

ARHIV

Rimski kantavtor in gledališčnik Simone Cristicchi je letošnji dobitnik nagrade Fulvio Tomizza, ki jo tržaški Lions klub Evropa podeljuje v spomin na istrskega pisatelja. Slavnostna podelitev bo v soboto, 23. maja, v barkovljanskem Greif hotelu.

Nagrada Tomizza podeljujejo osebnostim, ki si prizadajo za vzajemno poznavanje in mirno sobivanje različnih narodov, ki živijo na italijansko-slovenskem-hrvaškem ozemlju. V preteklosti so jo med drugimi prejeli Predrag Matvejević, Ciril Zlobec, Giacomo Scotti in Paolo Rumiz. Simone Cristicchi si je nagrado zaslужil z gledališko predstavo Magazzino 18, v kateri je obdelal dramatično epopejo istrskih optantov in ezulov, ki je bila italijanski javnosti dolga desetletja nepoznana.

slovensko stalno gledališče OSNOVNI ABONMA

Slovensko stalno gledališče
NOVA UPORIZORITE!

Vinko Möderndorfer

OBISKI

režiser Vinko Möderndorfer

8.maja, ob 20.30 - premiera (pri petek)

9.maja, ob 20.30 - prva sobota

14.maja, ob 20.30 - prvi četrtek

15.maja, ob 20.30 - drugi petek

16.maja, ob 20.30 - druga sobota

17.maja, ob 16.00 - prva nedelja

22.maja, ob 20.30 - tretji petek

23.maja, ob 19.00 - tretja sobota

24.maja, ob 16.00 - druga nedelja

v Mali dvorani

z italijanskimi nadnapisi

(rezervacija je obvezna)

BLAGAJNA SSG: od pondeljka do petka 10.00-15.00 in uro in pol pred začetkom predstav
Tel. 040 2452616 / brezplačna številka 800214302
www.teatressg.com

GLOSA

Kdaj bo Trst zares »velik«?

JOŽE PIRJEVEC

Ker sem bil prepričan, da bo razstava »La grande Trieste« zaprta že 3. maja, sem si jo prejšnjo nedeljo z ljubljanskimi priatelji šel ogledati. Občutki, ki sem jih z nje odnesel, so mešani. Če jo primerjam z razstavo, ki jo je pred tremi desetletji z velikim pomgom priredila tržaška občina v Parizu, gre vsekakor za korak naprej. Takrat smo bili Slovenci praktično ignorirani. Morali smo se pritožiti pri francoskem kulturnem ministru, da so nas pustili zraven.

Danes imamo na razstavi svoj kot, ki je sicer bolj skromen, nas pa vendarle priznava kot sestavni del mesta. Organizatorji so celo pripravili poleg italijanskega in angleškega tudi slovenski vodič, pri čemer pa nišo šli tako daleč, da bi naslov razstave prevedli v naš jezik. Zato ga tudi jaz nisem. Sicer pa moram reči, da me razstava ni zadostila. Preveč je curenja in oddaljena od dejanske stvarnosti na prelomu prejšnjega stoletja. Še zdaleč ne prikazuje razvejanosti obdobja, ki ga zaobjema (1891-1914), obdobja, nabitega z etnično in socialno napetostjo, kakor malo katero v tržaški zgodovini. Povzročili so jo irediti, katerih voditelji so bili po večini židovskega izvora in prostožidarske elitistične miselnosti.

O tem razstava molči, kakot tudi o razmerah, ki so jih ustvarili s svojo sovražnostjo do Slovencev in z brezobzirno politiko do nižjih slojev prebivalstva. Na njej ni žensk, ki so Trst hranile, mu prale, mu služile. Ni prostutukt iz starega mesta, o katerih vemo, da so bile tako številne, kot malo kje v sredozemskih pristaniščih.

Ta nezmožnost Trsta, da se kritično in obenem pošteno sooča s svojo, zgodovino, se odraža tudi v polemiki glede jugoslovanske zastave na povorki 1. maja, ki zaradi soupadanja datumov ni mogla biti posvečena samo delavskemu prazniku ampak tudi 70. letnici osvoboditve Trsta. Dejstvo, da se je na njej pojala jugoslovanska zastava z rdečo zvezdo, se zdi nekaterim desničarjem pa tudi levičarjem bogoskrunsko. Svetoval bi jim, da si gredo ogledat muzej holokavsta v Washingtonu, kjer je med drugim tabla z imeni koncentracijskih taborišč, v katerih so nacisti med vojno morili Žide. Med njimi je najti tudi Rižarno. Ob imenih teh krajev trpljenja in smrti je povedano tudi, kdaj so bili osvobojeni in kdo je to storil. Ob Auschwitzu je zarisana na primer sovjetska zastava. Ob Rižarni pa jugoslovanska, tista, o kateri je neki lokalni politik

trdil, da »posiljuje« naše mesto.

Ne bom polemiziral s to mizerijo. Opozoril bi samo na dejstvo, da je vprašljivo, kdaj bi bila Severna Italija osvobojena od Nemcev, če ne bi bilo IV. Armije maršala Tita, ki se je spopadla v prostoru med zahodno Bosno in Trstom z Wehrmachtom in njegovimi pomagači. Glede na to, da so se zahodni zaveznički z veliko težavo prebijali po apeninskem polotoku navzgor – od izkrcanja na Siciliji do njihovega prihoda na Sever sta minili skoraj dve leti – je bilo odločilnega pomena, da so partizani blokirali nemške divizije na vzhodni strani Jadrana.

Pa še to. Prejšnji petek sem govoril na Titovem trgu v Kopru na proslavi ob 70. letnici osvoboditve. Italijanska zastava, ki je bila razobesena ob slovenski, me ni motila. Naspotno, zdelo se mi je primerno, da govor sklenem v italijanščini in da priznam italijanskim somesčanom pravico, da se z mojo interpretacijo zgodovine ne strinjam povsem. Končal sem s sloganom OF o italijansko-slovenskem bratstvu. V Trstu te civilizacijske stopnje, do katere so »naši« prišli že med vojno, klub strahotam italijanske zasedbe, mnogi še niso dosegli. Dokler je ne bodo, »Trieste non sarà mai grande«.

VREME OB KONCU TEDNA

Prijetno pomladno vreme z občasno spremenljivostjo

DARKO BRADASSI

Prvomajskemu muhastemu vremenu je po pričakovanjih nasledila precevšnja, četudi razmeroma kratkotrajna otoplitev, marsikje pa izrazita za to obdobje. V začetku tedna je ponekod občasno že nekoliko zadišalo po poletju. Jugovzhodna advekcijska zelo vročega subtropskega zraka je bila na našem območju največja v vzhodnih predelih Slovenije in na Hrvaškem, manjša pa proti Zahodu. Nad Zagrebom je, denimo, radiosond in na višini 1500 metrov v prostem ozračju namerila najvišjo temperaturo +18,8 stopinje Celzija, kar sodi v najtoplejša poletna obdobja in za okrog 11 stopinj Celzija presega dolgoletno povprečje.

Radiosonda iz Campoformida pri Vidmu je na isti višini namerila najvišjo temperaturo +12,6 stopinje Celzija, kar je prav tako za ta čas veliko, toda kar za 6,2 stopinje manj kot v Zagrebu. Naši kraji so se med drugim znašli na zahodnem robu anticiklona, kjer je pritekal z jugozahodnimi tokovi bolj vlažen zrak, zato je bilo pri nas nekaj več oblačnosti in manj sončnega žarčenja, v vzhodnih predelih Slovenije pa se je ob sončnem vremenu živo srebro skoraj dotaknilo 30 stopinj Celzija.

Pri nas so se temperature najbolj povzpele na Goriškem, kjer je zaradi mikrolokalnih razlogov prehodno zapahal severovzhodni veter. V Gradišču ob Soči je deželna meteorološka opazovalnica FJK v teh dneh namerila najvišjo dnevno temperaturo 27,2 stopinje Celzija, v Koprivi pa 25,9 stopinje Celzija, v tem času zelo spoščljivi vrednosti. Manj vroče je bilo po pričakovanjih ob morju in v ožjem zaledju, saj je še razmeroma hladen

morski veter čez dan zaustavljal vzpon temperature.

Kakorkoli že, v preteklih dneh smo namerili najvišje dnevne temperature v tekočem letu, daleč najtoplejša doslej pa je bila tudi minula noč.

Po sinočnjem prehodu hladne vremenske fronte bo proti nam s severovzhodnimi vetrovi pritekal bolj suh in v višjih sloyih nekoliko hladnejši zrak. Vremenska slika se bo že danes izboljšala in bo prevladovala vsaj delna jasnina, sončno vreme pa pričakujemo tudi jutri. Zanimivo, da bodo danes in jutri dnevne temperature, za razliko od preteklih dni, pri nas občutno višje kot drugod, saj se v bistvu ne bodo spremenile ali le za malo, toda tipologija zraka in počutje bosta precej različna, nad vzhodnimi in osrednjimi predeli Slovenije pa bo živo srebro padlo v povprečju za kakih 6 stopinj Celzija.

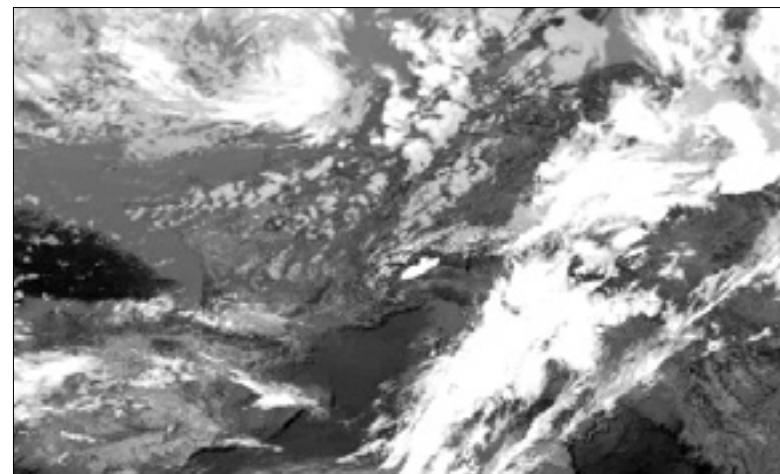
Za večjo dnevno topoto bosta pri nas pripomogli zlasti šibka burjica in večje sončno žarčenje. Če bo burja

uspelva vsaj delno vztrajati tudi jutri, bomo lahko tudi ob morju namerili najvišje vrednosti do okrog 26 ali 27 stopinj Celzija.

Večjih poslabšanj nato ni na vidišku, četudi bo ob koncu tedna naše kraje hitro prešla nova atlantska višinska dolina. V soboto bo delno jasno do spremenljivo oblačno, več oblakov bo predvsem v poznih popoldanskih in večernih urah, ko se bodo začele pojavljati manjše krajevne padavine. Glavnina prehodnega poslabšanja bo, kot kaže, zajela naše kraje v noči na nedeljo, ko se bodo krajevne padavine nekoliko okreple.

V nedeljo se bo po večji jutranji spremenljivosti vreme čez dan postopno izboljšalo. Najvišje dnevne temperature bodo do okrog 25 ali 26 stopinj Celzija, noč pa bodo nekoliko hladnejše.

Na sliki: hladna vremenska fronta se je sinoči iznad Alp spuščala proti nižinam

MANJŠINA V OČEH MLADIH

»Več participacije, manj trenj med SKGZ in SSO«

Spodnje besedilo sodi med vsebinske prispevke, ki jih je skupina mlajših raziskovalcev in novinarjev predstavila na okrogle mizi Manjšina v očeh nove generacije (Općine, 10. aprila 2015). Okrogle miza je nastala na pobudo Slovenskega raziskovalnega inštituta (SLORI) v sodelovanju s Primorskim dnevnikom in Slovenskim programom ter redakcijo Deželnega sedeža RAI za FJK. Začenjamo s prispevkom Antonija Banchiga.

V svojem prispevku se bom osredotočil na poseben položaj Benečije oziroma tistega dela videmske pokrajine, kjer smo Slovenci zgodovinsko prisotni, a tam proces nacionalizacije ni popolnoma uspel. Ta poudarek se mi zdi nujno potreben za razumevanje dejstva, da je treba pri ocenjevanju dela slovenskih organizacij v Benečiji uporabljati drugačna merila kot za Goriško ali Tržaško. Že sama opredelitev slovenske »narodne« skupnosti (glej prvi sklop vprašanj, ki so jih predvideli organizatorji) je pravzaprav problematična za tisti del Benečanov, ki se izrekajo za Slovence.

Finančna sredstva, meritokracija, udeležba

Velik (največji?) problem, ki ga imajo slovenske organizacije v Benečiji, je prepričanje, da sestavljajo uslužbenci in tisti, ki imajo v organizacijah posamezno funkcijo (tudi novinarji), neke vrste samorefrenčno kasto. Poleg bolj smešnih argumentov, kot so nacionalizacija, enačba Slovenc=komunist in teritorialne zahteve Slovenije do Benečije, je prav širjenje tega prepričanja najbolj uspešen način, s katerim italijanska nacionalistična desnica napada delo slovenskih organizacij. Povedati moram, da je bila moja osebna izkušnja čisto obratna, čeprav se tako meneje širi tudi med bolj zavednimi Slovenci. Mislim, da spada ta proces v krizo stopnjišča, ki ga ima politika v najširšem pomenu besede v vsej Evropi, Italiji in Sloveniji in ki se začela že pred gospodarsko krizo. Širitev volilnega telesa, ki naj bi imenovalo ljudi na vodilna mesta, je lahko prvi korak k rešitvi tega problema. Vendar pa to ni dovolj. Pomislimo na primer na to, kar se dogaja na primarnih volitvah v italijanski demokratični stranki. Glavni problem je bolj povezan s pomanjkljivo udeležbo oziroma z občutkom, da je vpliv članov na usmerjanje politike organizacij premajhen. Ta problem se veže tudi na porazdelitev finančnih sredstev, pri čemer se strinjam, da bi moralta ta bolj sloneti na meritokraciji. Toda za besedo meritokracija se prepogosto skriva pravzaprav samo drugačna vrsta izkoriscenja. Kako bi lahko na primer Benečija, ki je geografsko zelo razpršena, jezikovno ogrožena in z demografskega vidika v stalnem boju za preživetje, tekmovala z realnostmi, ki so veliko bolj razvite in imajo drugačne intelektualne moči?

Bolj učinkovita rešitev, ki bi pripomogla tudi k večji participaciji v odločitvenih procesih znotraj slovenskih organizacij, je doseči neke vrste demokratični decentralizem, po katerem bi morali pri financiranju raznih dejavnosti upoštevati potrebe društv in ustanov, teritorialno merilo in razvojni potencial vsakega projekta.

Prepričan sem, da bi se vsaj v Benečiji z večjo participacijo ljudi znižala tudi napetost med dvema krovnima organizacijama. Danes je prav ta napetost, zlasti ko prihaja javno do izraza, najlepše dalo za tiste, ki se trudijo, da bi slovenska beseda izginila z našega ozemlja.

ANTONIO BANCHIG je rojen v Čedadu leta 1983. Bil je med prvimi učenci dvojezične osnovne šole v Špetru. Po maturi na klasičnem licetu je študiral na fakulteti za politične vede v Trstu. Študij je zaključil leta 2009 z diplomsko nalogo Jezikovne identitete v Benečiji. Leta 2010 je začel sodelovati s tednikom Novi Matajur. Leta 2013 je opravil državni izpit z profesionalne novinarje. Zaposlen je na Novem Matajurju, tedniku Slovencev Videmske pokrajine.

KOSTANJEVICA - Mladinski pevski zbor Emil Komel

Suvereno in navdušujoče

Mlade goriške pevke in pevke vodi David Bandelj

MATEJ VIDMAR

Mladinski pevski zbor Emil Komel iz Gorice je s svojim nastopom v dvorani Frančiškanskega samostana na Kostanjevici nad Novo Gorico odprl enaindvajseto koncertno sezono Glasba z vrtov svetega Frančiška, ki jo prireja Kulturni dom Nova Gorica. Prijavljen cikel je namenjen izstopajočim mladinskim glasbenim poustvarjalnostim širšega primorskega, zamejskega, beneškega in furlanskega prostora. Vključitev tega zbora v koncertni niz je bila naravna odločitev, saj si je vokalni sestav pod vodstvom Davida Bandlja, s številnimi nagradami na različnih tekmovanjih, pridobil sloves. Presenečal ni niti visoki obisk koncerta, ki je zapolnil vse koticke dvorane. Nekateri so koncertu raje prisluhnili v vrtu dehtičih burbonik, kamor se je glasba razlegala skozi odprta okna in prepletala s petjem ptic.

Program, ki ga je zborovodja za

mlade pevke in pevce v povprečni starosti okrog štirinajstih let pripravil, je bil ambiciozen. Mladi glasovi so se izbranim delom, ki so v prvem delu večinoma temeljni na vokalni cerkveni glasbi 16. stoletja, in v drugem na predbah domačih ljudskih pesmih, lepo prilegali in izlivali v spev ubranih harmonij. Petje zbora je bilo edoto v čistino in bistrino živahne barvitosti mladih glasov, ki v tej stopnji razvoja omogoča močan glasovni razpon.

David Bandelj je skozi dolg proces kultiviranja mladih glasov, pri katerem je na začetku sodelovala Damijana Čevdekl Jug, pevce pripeljal na zavidljivo tehnično stopnjo, ki se približuje zrelim odraslim zborom. Zborovodji na področju tehnične izvedbe uspe držati te drobne (ne)obrušene biserne trdno pod nadzorom. V interpretativnem smislu pa pusti, da je barva zvoka prepredena prav s tistem

mladostniškim žarom, ki ga okarakterizira izredna živahnost in radoživost. Lastnosti, ki dodajo zvočnosti zobra tisti odtenek posebnosti in drugačnosti, zaradi katerih pritegne pozornost.

Na celovečernem nastopu, ki je bil za mlade pevce velik izvajalski zalogaj, katerega pa so izpeljali suvereno in navdušujoče, sta bili tudi dve noviteti. Skladbi Zasadi si drevo Patricka Quaggiata in priredba istrske ljudske Kantaj Nineta, ki jo je Andrej Makor posvetil prav temu sestavu, sta lepo zaokrožili zborovski večer.

Cikel Glasba z vrtov svetega Frančiška se bo nadaljeval v torek s koncertom Mladi talenti SCGV Emil Komel, na katerem se bodo predstavili najboljši učenci solisti, prejemniki zlatih plaket na raznih državnih in mednarodnih tekmovanjih.

Metka Sulic

NORA GREGOR - Gostovanje trijezične uprizoritve in razstave

Norina zgodba tudi na graških odrskih deskah

Po uspehu na novogoriškem, ljubljanskem, goriškem in tržaškem odru se trijezična mednarodna uprizoritev *Nora Gregor - skriti kontinent spomina* seli še v Gradec. Premiera v priznanem gledališču Schauspielhaus bo jutri zvezčer.

Uprizoritvi, ki je nastala v koprodukciji štirih gledališč treh sosedskih narodov (Slovensko narodno gledališče Nova Gorica, Slovensko mladinsko gledališče iz Ljubljane, Il Rossetti - Stalno gledališče FJK iz Trsta in Schauspielhaus iz Grada), bodo v glavnem mestu avstrijske Štajerske naklonili posebno pozornost. Predstavo, katere avtorica in režiserka je Neda Rusjan Bric, so uvrstili v program Tedna Evrope, ki ga v maju organizirajo ob letosnjem 70. obletnici konca druge svetovne vojne. Uprizorjena zgodba se vsebinsko navezuje na ta zgodovinski dogodek, saj ne govori le o življenju priznane igralke Nore Gregor, temveč tudi o napetih odnosih med sodnjimi narodi, ki nastanejo zaradi družbenih okoliščin in vojn.

Pod sloganom *Nora v mestu* tudi v Gradcu, kot doslej v Trstu, Gorici, Ljubljani in Novi Gorici, potekajo sprem-

V graškem gledališču so postavili tudi razstavo goriškega Kinoateljeja

ljevalni dogodki. V salonu graškega gledališča je že dva tedna postavljena multimedija razstava *Nora, du bist ein Engel!*, ki jo je Igor Devetak s sodelavci uresničil za goriški Kinoatelje in spremlja predstavo na njenih gostovanjih, konec aprila pa so v komorni dvorani teatra predstavili tudi roman *Weit Weg von Wien*, ki ga je Hans Kitzmüller, književ-

BENETKE - 56. mednarodni bienale

Prihodnosti sveta

Danes odprtje slovenskega paviljona, v katerem se predstavlja JAŠA

bienala zastavlja kot oder, ki omogoča raziskovanje naše pozicije v zgodovini. »Kako lahko umetniki, misleci, pisci, skladatelji, koreografi, pevci in glasbeniki skozi medij podobe, predmeta, besede, giba, akcije, zvoka združujejo ljudi v procesih opazovanja, poslušanja, odzivanja, govorjenja, da bi skoznje razumeli stanje nemira sodobnega časa? Kakšna materialna, simbola ali estetska, politična ali družbena dejanja bodo spodbudila nastanek razstave, ki zanika ujetost znotraj meja konvencionalnih oblik predstavitev sodobne umetnosti?« Poudarek razstave bo torej na kolaborativnih praksah, ki v razstavnem prostoru vnašajo aktivno participacijo in povezovanje med umetniki in publiko, zato JAŠEV projekt odlično sodi s konceptom celotnega bienala.

Mednarodna umetnostna razstava bo ob 120-letnici prireditve ponudila številne presežke. Kar 136 umetnikov iz 53 držav bo pokazalo več kot 700 umetniških del, nacionalnih paviljonov bo 89. Okoli dve tretjini sodelujočih je letos v Benetke povabljenih prvič. Po več umetnikov bo zastopal Belijsko, Kitajska, Irak in Ukrajina, medtem ko bo denimo ZDA zastopal Joan Jonas, Veliko Britanijo Sarah Lucas, Dansko Danh Vo, Švico Pamela Rosenkranz in nizozemska Herman de Vries.

Osrednje mesto bo na Enwezorjevi razstavi imela arena, ki jo je zasnoval britanski arhitekt David Adjaye in bo umeščena v osrednji razstavni prostor. V njej bodo igralci vsak dan prebirali Kapital Karla Marxa, vrstico za vrstico, vedno znova. »Ne želim statične razstave, želim nekaj živega, kar se vsak dan spreminja,« je dejal kurator.

GREMO V KINO

filmi@primorski.eu

Leviatan

Režija: Andrey Zvyagintsev

Igrajo: Elena Lyadova, Vladimir Vdovichenkov, Aleksey Serebryakov, Roman Madyanov, Anna Ulkova in Sergey Pokhodaev

Rusija 2014

Ocenje: ★★★★

Ruski film, ki se je potegoval za oskarjevo nagrado za najboljši tujejezični celovečerec, si je pred letom dni v Cannesu zagotovil nagrado za najboljši scenarij. Režiser Andrey Zvyagintsev s svojimi deli vselej naleti na izjemni uspeh, kot se je to že zgodilo v Vrnitvijo, s katero je prav iz Cannesu pred dvanajstimi leti odnesel zlato palmo.

V Leviatanu tokrat pripoveduje o Kolji, prizadetem očetu in možu, ki živi v majhnem mestecu ob Barenstovem morju na Severu Rusije in je lastnik avtomobilske delavnice. Njegovo podjetje stoji ob hiši, v kateri prebiva z maldo ženo Liljo in sinom iz prejšnjega zakona Romo. Župan mesta Vadim Šelevat mu hoče zaradi idealne lege zemljišča tik ob morju posestvo zrušiti in zemljo zaseči, da bi tako postala občinska last. Kolja se s tem seveda ne strinja in se zato obrne do starega prijatelja Dimitrija, ki je medtem postal uspešen odvetnik v Moskvi.

To je v bistvu samo uvod v impozantno razmišljjanje Zvyaginsteva o življenjskih temah, ki jih avtor tokrat razvije s pomočjo političnega filma. Delo pa je hrkati freska sedanje ruske situacije ob stalni kontaminaciji zasebnega in javnega življenja, ki nam opisujeta propad velike države za posledicami politične korupcije in verske nedoslednosti.

V centru pripovedi ostaja vedno človek. Nemočni, mali junak, ki skuša trmati a hkrati tudi prepričano in pošteno kljubovati težavam, ki mu jih oblast vedno znova postavlja kot pregrado mirnemu življenju. V ospredju ostaja tako tudi nenaslovno vprašanje, s katerim nas režiser stalno sprašuje, kaj posčemo tukaj in kakšen je navsezadnje razlog naše prisotnosti na svetu in v družbi.

Neskončni mlini birokracije in omejenost sodnih postopkov, ki le togo predpisujejo pravila, ne da bi pri tem presodili situacijo, pa nam seveda niso v pomoci, da bi na režiserjevo vprašanje odgovarjali z velikim optimizmom ... (Iga)

POGLEJ TRAILERI

ITALIJA - Pričakovana predsednikova poteza

Predsednik Mattarella podpisal volilni zakon

RIM - Predsednik republike Sergio Mattarella je včeraj podpisal volilni zakon za poslansko zbornico, ki bo v kratkem objavljen v Uradnem listu. Pred tem je zakon podpisal predsednik vlade Matteo Renzi; zakon, ki je znan kot Italicum, bo vsekakor stopil v veljavno prvega julija prihodnjega leta. Renzi in podporniki zakona so zadovoljni s predsednikovim podpisom, nasprotniki pa razočarani, saj so upali in pričakovali, da bo Mattarella zakon, kot se temu pravi, vrnil v parlament in ga tako dejansko razveljavil.

Predsednikov podpis je bil pričakovani, saj je Kvirinal že pred dnevi dal vedeti, da je Italicum skladen z ustavnimi določili in da ni pravno-proceduralnih razlogov za njegovo zavrnitev. Pravni svetovalci predsednika republike so ocenili, da je nova zakonodaja različna od prejšnje, o kateri so ustavniki sodniki izrazili velike pomisleke. Sporna je bila zelo nedorečena volilna nagrada, sporna je bila tudi izvolitev poslanec, o katerih so dejansko odločala tajništva političnih strank in ne volivci. Italicum določa točno opredeljeno večinsko nagrado (lista, ki preseže 40 odst. glasov), ujava tudi nekdanje preference, tako da bodo »imenovani« in ne izvoljeni le nosilci kandidatnih list v posameznih volilnih okrajih.

Renzi in Demokratska stranka sta, kot rečeno, zelo zadovoljni s predsednikovim podpisom, ki je tako ali drugače okreplil politično vlogo predsednika vlade. Slednji sedaj računa, da bo parlament čim prej užakovil ustavne reforme, začenši s preustrojem senata, ki je neposredno vezan na poslansko volilno zakonodajo. Renzi bo moral glede senata najbrž

nekaj popustiti svojim nasprotnikom v DS, ki v zgornjem domu parlamenta lahko pogojujejo vlado.

V opoziciji so razočarani, ker so upali, da Mattarella ne bo podpisal Italicuma. Do predsednika republike so precej kritični v Gibanju 5 zvezd, ostale opozicijske komponente pa so previdnejše. Posebno Forza Italia, katere senatorji in poslanci so v prvem branju podprli volilni zakon, ko je bil še v veljavni t.i. Nazarenov dogovor med Renzijem in Silvijom Berlusconijem.

V resnicni je poslanska

zbornica v petek odobrila ista pravila, ki so prej doživel podpora Berlusconijeve stranke.

Pisani parlamentarni opoziciji ostaja sedaj možnost ljudskega referendumu, za katerega je treba zbrati podpise in potem prepričati volivce, da zakon zavrnejo. To je precej zahtevna naloga, zato nekateri upajo, da Italicum ne bo prestal ustavne presoje. Pravniki so glede tega še kar razdeljeni. Nekateri so prepričani, da so nova volilna pravila skladna z ustavnimi načeli, drugi pa ne.

Predsednik republike Sergio Mattarella in v ozadju premier Matteo Renzi ANSA

ZAGREB - »Še veliko Srbov bo moral zapustiti Hrvaško«

Protisrbski izpadi desničarske evropske poslanke Ruže Tomašić

ZAGREB - Hrvaška evropska poslanka in predsednica Hrvaške konservativne stranke (HKS) Ruža Tomašić je z izjavo, da bo še veliko Srbov moral zapustiti Hrvaško, sprožila odzive ne samo na Hrvaškem, temveč tudi v Srbiji in BiH. V Beogradu pričakujejo, da se bo hrvaški državni vrh ogradil od takšnih izjav. Tomašićeva se je med nedeljskim obiskom v Vukovaru odzvala na izjavo srbskega ministra za delo Aleksandra Vučina, ki je očenil, da mora Hrvaška pri postopkih za vojne zločine najprej počistiti pred svojim pragom oziroma svoje dvorišče, nato pa lahko opozarja druge.

»Naj molijo, da ne bomo počistili svojega dvorišča, kajti če bomo začeli čistiti, bo še zelo veliko Srbov iz Hrvaške moralno oditi v Srbijo,« se je odzvala Tomašićeva. Doda je, da Srbi koristijo Hrvaško kot sa-

Evropska poslanka je razburila duhove tudi v Srbiji in BiH

ANSA

mopostrežbo in blagajno, ne da bi karkoli prispevali. Ob tem je omenila, da je treba razveljaviti hrvaški zakon o amnestiji. Po njeni oceni bi v tem primeru iz Hrvaške odšlo več kot 1700 Srbov, ki naj bi, po njenih

besedah, bili povezani z vojnimi zločini. Hrvaška je zakon o splošni amnestiji sprejela leta 1996, z njim pa je udeležencem upora proti državi oprostila kazniva dejanja med vojno, a ne tudi odgovornosti za vojne zločine.

Izjavo Tomašićeve je hrvaška varuhinja za človekove pravice Lora Vidović ocenila kot diskriminatoryno, češ da ne prispeva k strpnosti v družbi in ne spodbuja sožitja. Da gre za neprimerne in nesprejemljive izjave so ocenili tudi vladni Istrskem demokratskem zboru (IDS). Od Tomašićeve so zahtevali, naj se opraviči vsem hrvaškim državljanom, še posebej pripadnikom srbske manjšine.

Posebej ostro se je odzval zunanjji minister Bosne in Hercegovine Igor Crnadak, ki je izjavo hrvaške političarke včeraj označil za fašistično.

Po njegovem mnenju je Tomašićeva grozila Srbom in jih žalila kot narod. Takšne izjave pa so škodljive tudi za idejo EU in proces sprave v regiji, je dodal v sporocilu za javnost.

V srbskem časniku Blic so Tomašićovo včeraj predstavili kot »hrvaškega Šešlja«. Izpostavili so, da si hrvaška evropska poslanka prizadeva za etnično čiščenje. Navedli so tudi izjavo srbskega zunanjega ministra Ivice Dačića, ki pričakuje, da se bo hrvaški državni vrh ogradil od podobnih izjav.

Tomašićeva je sicer znana po sovražnem govoru do Srbov. Med drugim je pred časom dejala, da »pripada Hrvaška Hrvatom, vsi ostali pa so gosti«. Kontroverzna političarka je na Hrvaško prišla v začetku 90. let prejšnjega stoletja iz Kanade, kjer je bila policistka. Po vrnitvi je bila v varnostni službi hrvaških predsednikov Franja Tuđmana in Stipeta Mesića. Letos je bila izbrana za predsednico nove zunajparlamentarne stranke HKS.

Pred tem je vodila skrajno desno Hrvaško stranko prava - Ante Starčević (HSP AS), ki je v predvolilni koaliciji s HDZ. V Evropski parlament je bila izvoljena na lanskih volitvah na koaličnem seznamu HDZ in je dobila največ glasov na seznamu desne koalicije - 107.000. (STA)

KIJEV - V Ukrajini spet nemirno

Ob pogovorih tudi več kršitev premirja

Na vzhodu država so v zadnjih dneh zabeležili več novih kršitev premirja na obeh straneh

ANSA

KIJEV - V zadnjih 24 urah je bilo na vzhodu Ukrajine ubitih pet ukrajinskih vojakov, še 12 pa jih je bilo ranjenih, je včeraj sporočil predstavnik ukrajinske vojske Andrij Lisenko. Februarjski mirovni dogovor iz Minska je očitno v težavah, zato so se danes v beloruski prestolnici znova sestali predstavniki sprotivnih strani. Kot poroča nemška tiskovna agencija dpa, so se v Minsku sestali predstavniki Ukrajine, Rusije in Organizacije za varnost in sodelovanje v Evropi (Ovse). Srečanja za zaprtimi vrati naj bi se udeleževali tudi predstavniki proruskih separatistov iz regij Doneck in Lugansk.

Pogovarjali naj bi se, kako pri življenju obdržati mirovni dogovor, ki je bil sklenjen februarja. V EU so že nakazali, da bi lahko še zaostrili sankcije proti Rusiji, če ne bo polno uresničevala določil iz Minska. Ruski zunanjji minister Sergej Lavrov pa vrača očitek, da EU mihi pred kršitvami premirja, ki jih izvajajo ukrajinske sile. Opazovalci Ovseja so sicer v soboto objavili poročilo, da sta obe strani, tako ukrajinska vojska kot separatisti, premirje skupno prekršili več kot dvajsetkrat.

Kot je povedal tiskovni predstavnik ukrajinskih sil Lisenko, je bilo v zadnjih 24 urah na vzhodu Ukrajine ubitih pet ukrajinskih vojakov. Štirje so umrli, ko je njihovo vozilo pri kraju Avdživka zapeljalo na mino, peti pa je bil ubit iz zasede.

LONDON

V Veliki Britaniji danes volitve z negotovim izidom

LONDON - Britanski politični voditelji so se včeraj pognali v zadnji boj za glasove volivcev. Ti bodo svojo voljo na voliščih po vsej državi izrazili danes izid pa velja za enega najmanj gotovih doslej.

Obeta se možnost, da sploh ne bo jasnega zmagovalca in morebiti tedni pogajanje glede oblikovanja vlade. Za največji delež glasov se potegujejo trenutno vladajoči konservativci Davida Cameron-a in laburisti pod vodstvom Eda Milibanda. Čeprav tako Cameron kot Miliband vztrajata, da še vedno verjameta v možnost absolutne večine v prihodnji sestavi parlamenta, se zdi to glede na anketne le malo verjetno.

Glede na najnovejšo analizo različnih javnomnenjskih raziskav trenutno podpora konservativcem znaša 34 odstotkov, laburistov pa 33 odstotkov. Sledi jima evroskeptični Ukip s predvidenimi 14 odstotki glasov podpore, tem pa liberalni demokrati z osmimi odstotki.

Pozornost se v dneh pred volitvami vse bolj obrača k zavezništvu in koaličnemu dogovorom, ki bi jih lahko največji stranki po volitvah sklepali z manjšimi.

ITALIJA - Politika

Civati je zapustil DS

Poslanec Giuseppe Civati

RIM - Poslanec Giuseppe Civati je včeraj zapustil Demokratsko stranko in istočasno njenou parlamentarno skupino. Njegova odločitev nikakor ni nepričakovana, saj je bil Civati že dalj časa zelo kritičen do predsednika vlade Mattea Renzia in do njegovega vodenja DS. Civati bo za sedaj prestolil v mešano poslansko skupino, razmišlja pa o oblikovanju nove levo usmerjene stranke, katere sestavni del naj bi postal SEL Nichija Vendola. SEL je včeraj navdušeno pozdravila Civatijev odstop iz DS.

Poslanec iz Lombardije menda za sedaj ne bodo sledili drugi parlamentarci Renzijeve stranke, čeprav v prihodnjih dneh ne gre izključiti presenečenja. Posebno v senatu, kjer bi se lahko rodila nova leva parlamentarna skupina s predstavniki SEL, oporečniki iz vrst DS in nekdanjimi pristašev Gibanja 5 zvezd.

Civati in Renzi sta bila nekaj časa sopotnika pri globoki prenovi največje levosredinske stranke, potem pa sta se politično razšla. Medtem ko je Renzi »osvojil« stranko, je bil Civati vse bolj kritičen do aktualnega predsednika vlade. »Ne gre za osebna, temveč za izrazito politična razhajanja,« je odnos z Renzijem po odhodu iz stranke kontinental Civati.

V DS ostajajo vode vsekakor še naprej razburkane. Po torkovi splošni stavki so nekateri vidni voditelji levih struj očitali Renziju, da je v prvi osebi odgovoren za protest šolnikov. Predsednik vlade je tudi najbrž zaradi velikega uspeha stavke izrazil pripravljenost za dialog s šolskimi sindikati.

GORICA - Direktor zdravstvenega podjetja o bolnišnici in zdravstvenem načrtu

Zaradi bega bolnikov ob 12 milijonov evrov

Zaradi »bega« goriških bolnikov, ki se zdravijo v drugih pokrajnah, sta bolnišnici v Gorici in Tržiču letno ob 12 milijonov evrov. Nekaj bolnikov iz drugih pokrajin sicer tudi prikličeta, s tem pa pridobita nazale en milijon evrov letno. »To ni spodbuden podatek,« je priznal generalni direktor zdravstvenega podjetja za Posočje in južno Furlanijo Giovanni Pilati, ki ga je včeraj »zaslil« goriška svetniška komisija za zdravstvo. Odgovarjal je na vprašanja, ki so jih svetniški levi sredine postavili v nedavno vloženi resoluciji o učinkih novega lokalnega zdravstvenega načrta na ponudbo goriške bolnišnice, postregel pa je tudi z drugimi podatki, denimo s tem, da vsakih 12 Goričanov, ki se gredo zdraviti drugam, goriška in tržiška bolnišnica pridobita le enega bolnika iz drugih pokrajin. »To ni povezano le s storitvami, ki jih ponujata. Bolnišnica v Palmanovi na primer nima urologije, nevrologije in drugih oddelkov, ki jih premoreta Gorica in Tržič. Vzroke bomo podrobneje preučili, stalne kritike in slabe novice v časopisih pa gotovo ne pomagajo,« je na očitke občinskih svetnikov, da je beg naravnava posledica dolgoletnega krčenja goriške zdravstvene ponudbe, odgovoril Pilati.

KARDIOLOGIJA IN OSTALI ODDELKI

Generalni direktor je postregel tudi z nekaterimi pozitivnimi novicami in zagotovili, druga vprašanja pa ostajajo nedorečena. Delovanja kardioloških oddelkov v Gorici in Tržiču po Pilatijevih besedah ne nameravajo okrniti, na podlagi deželnih smernic, ki jih nameravajo do pičice upoštevati, pa jih bodo morali reorganizirati. Ležišča za intenzivno kardiološko nego, kot smo že poročali, bodo v eni izmed dveh bolnišnic vključena v skupno enoto za nujno medicinsko pomoč, ki si jo bodo kardiologi »delili« z oddelkom za intenzivno nego in kjer bo s poseljami upravljal skupna bolničarska ekipa. Nevrološki oddelok v Gorici naj ne bi tvegal zmanjšanja števila ležišč, odgovornega za nefrološki oddelok pa bo zdravstveno podjetje imenovalo takoj po objavi deželnih smernic. V obeh bolnišnicah bosta še naprej delovala kirurški in ortopedski oddelki (kurgija bo sicer izgubila nekaj ležišč, povisalo pa se bo število postelj za rehabilitacijo) ter oddelka za anestezijo in reanimacijo.

TROMBOLIZA TUDI V GORICI

Trombolizo naj bi začeli izvajati tudi v »spoke« bolnišnicah, kot sta goriška in tržiška. Storitev bo treba organizirati z referenčnimi bolnišnicami, npr. tržaško in videmsko, kamor bodo bolnike nato tudi odpeljali. Gorica torej ne bo dobila posebne specializirane enote, t.i. stroke unit, bolnikom, ki potrebujejo takojšnjo pomoč (npr. zaradi možganske kapi), pa bodo vsekakor zagotovili pomembno storitev.

CENTRI ZA PRIMARNO OSKRBO

Tudi na Goriškem bodo uredili centre za primarno oskrbo, ki bodo delovali 24 ur dnevno in bodo zmanjšali pritisk na oddelke za prvo pomoč. V zgornjem spodnjem Posočju jih bo šest, prva dva pa bodo odprieti v Krminu in Gradežu, kjer že razpolagajo s potrebnimi prostori. Zato v letosnjem zdravstvenem načrtu za tovrstne centre ni predvidenih finančnih sredstev.

ČEZ MEJO ZA URGENTNE PRIMERE?

Vodstvo zdravstvenega podjetja dela tudi na čezmejnem sodelovanju. Za koordinatorja so imenovali odgovornega za socio-zdravstveno načrtovanje Gianfranca Napolitana, s šempetsko bolnišnico in no-

vogoriškim Zdravstvenim domom pa so se tudi dogovorili, da bodo do junija izdelali podrobnejši načrt čezmejne mreže zdravstvenih storitev, ki bo financiran prek Evropskega združenja za teritorialno sodelovanje. »Z evropskimi sredstvi in čezmejnimi sodelovanji se bo uveljavil poseben urad, ki mu bomo dodelili tudi nekaj uslužbencev,« je povedal Pilati, po katerem si želi zdravstveno podjetje tudi večjega sodelovanja s šempetsko bolnišnico na področju urgentnih primerov: »Gre seveda za odločitve, ki niso v naši pristojnosti, saj jih morajo sprejeti na državni in deželnem ravni. Vodji našega oddelka za urgentno pomoč Giuseppej Giagnoritru pa smo zaupali načelo, da izdela dokument o možnostih čezmejnega sodelovanja pri nudjenju pomoči akutnim bolnikom, ki ga bo preučilo pristojno deželno omizje.«

Goriška splošna bolnišnica

BUMBACA

ŠEMPETER - Odgovor na »očitke« iz Gorice

Porodnišnica je varna

Zagotovljena je 24-urna skrb porodničarja, anesteziologa, pediatra-neonatologa, babic in medicinskih sester

GORICA - Posledice zaprtja porodnišnice Pediatrična ambulanta naj deluje 24 ur dnevno

»Dežela in Šempeter naj skleneta dogovor za urgentno oskrbo bolnikov«

»Primer goriške mamice, ki je rodila otroka v rešilnem vozilu na poti v tržiško bolnišnico, in še bolj tragičen primer Goričanke v četrtem mesecu nosečnosti, ki je zaradi krvavitve tvegala življenje in ne bo več mogla imeti otrok, jasno dokazujeta, da je bila odločitev o zaprtju porodnišnice v Gorici napačna. Od dežele zahtevamo, naj stvar ponovno preuči. Ob tem je najuno potrebno, da se v goriški bolnišnici zagotovi delovanje pediatričnega oddelka 24 ur dnevno; kljub zagotovilom, da bo oddelok ohranjen, imamo le ambulantno, ki je odprta do 18. ure. To je nesprejemljivo, saj s tem ogrožamo otroke,« je na srečanju z direktorjem zdravstvenega

podjetja Giovannijem Pilatijem dejal župan Ettore Romoli. Pilati je odgovoril, da o ponovnem odprtju porodnišnice odloča dežela, obljudil pa je, da bo problem pediatrične ambulante preučil.

V zvezi z nosečnico, ki so jo zaradi krvavitve odpeljali iz Gorice v Palmanovo, se je včeraj oglasil deželni svetnik Rodolfo Ziberna in zahteval, naj dežela ponovno odpre porodnišnico v Gorici, s Šempetrom pa naj sklene dogovor za urgentno oskrbo bolnikov, ki na poti v večje bolnišnice tvegajo življenje. Deželna občinka Maria Telesca mu je odvrnila, naj se tovrstnih tragedij ne izrablja v politične namene.

nih bolečin. Osvežimo lahko metodo predihavanja popadkov v kadi z vodo do poroda, če bo le zanimanje za to dovolj veliko. Do sedanje izkušnje kažejo, da so mamice na takšen način rojevale le posamično,« pojasnjuje Fikfakova. Babice in sestre porodnišnice so pripravile tudi novo zloženko, v kateri so zbrale vse najpotrebnije informacije, ki jih

bodoče mamice potrebujejo, če se bodo odločile, da bi rodile v Šempetu. »Vzpostaviti nameravamo tudi sodelovanje s humanitarnim društvom Solzica, ki nudi podporo staršem ob morebitnih bolečih izgubi novorojenčka, čeprav si vsi skupaj želimo, da bi bilo takšnih neljubih dogodkov v porodništvu čim manj,« zaključuje v.d. direktorja. (km)

ZGRAJ

Zaradi padca s kolesom v Videm s helikopterjem

V splošni bolnišnici v Vidmu se zdravili 59-letni kolesar, ki se je v torem pod večer ponesrečil na Drevoredu Giuseppe Verdi v Zagraju. Moški iz Romansa - znane so le začetnice njegovega imena, R.V. - se je okrog 18.30 peljal po pokrajinski cesti št. 9 proti središču vasi, naenkrat pa je v še ne-pojasnjeneh okoliščinah izgubil ravnotežje in padel na cestišče. Reševal-

ce so poklicali mimočoči, ko so ugotovili, da padec ni bil brez posledic. Na kraj je prihitele rešilna služba 118, prišli pa so tudi prometni policisti iz Gorice. Moškega, ki je pri padcu dobil več poškodb, so s helikopterjem odpeljali v videmsko bolnišnico, kjer so ga sprejeli na zdravljenje. Njegovo zdravstveno stanje pa naj bi ne bi bilo tako hudo, kot je sprva kazalo; po neuradnih informacijah naj bi v nekaj dneh že lahko zapustil bolnišnico. Prometna policija še preverja, kako je do nesreče prišlo, trenutno pa izključuje vpletost drugih vozil.

MEDNARODNA OPERNA AKADEMIA IZ KRIŽA

PREMIERA OPERE

RIGOLETTO
MLADI IZVAJALCI IZ RUSIJE, UKRAJINE,
MALTE, SLOVENIJE IN ITALIJE

Jutri, petek 8. maja 2015 ob 20.30
KULTURNI DOM GORICA - UL. I. Brass, 20

Vstopnina: redni € 10,00 - znižani € 7,00

Informacije: tel. +39 0481 33288; email info@kulturnidom.it; www.kulturnidom.it

SOVODNJE - Občina Višji davčni prihodki, manj naložb in prispevkov

Leto 2014 je sovodenjska občina zaključila z upravnim presežkom 94.697 evrov. Tako izhaja iz poročila, ki ga je na predlog podprtjana in pristojnega odbornika Eriketa Petetana potrdil občinski odbor. V prihodnjih tednih - predvidoma pred koncem meseca - bo o zaključnem računu za lansko leto razpravljal še sovodenjski občinski svet.

V prejšnjem letu so prihodki znašali 1.898.674,91 evra, kar je 26 odstotkov manj od vsote, ki je bila predvidena v lanskem proračunu (2.663.590,12 evra). Predvidevanja za tekoče prihodke je obračun potrdil, večje razlike pa je opaziti med kapitalskimi prihodki. »To je povezano predvsem z nižjimi prispevkvi za investicije, saj je bil lanski program javnih del bolj skromen kot leta 2013,« pojasnjuje Petetan.

Davčni prihodki so se v primerjavi z letom 2013 lani povečali za približno 11 odstotkov. Pri tem je treba upoštevati uvedbo davka IUC in tem okviru predvsem davka na nedeljive storitve TASI, ki ga leta 2013 ni bilo, vključuje pa eno izmed komponent davka zna odpadke TARES, ki so ga lani ukinili. V primerjavi z letom 2013 so se lani, kljub ohranitvi enakega količnika, povišali prihodki od dodatka k davku na osebne dohode IRPEF, in sicer z 80.000 na 88.000 evrov, nižji od predvidenega (-10 odstotkov) pa so bili prihodki od davka TASI. »Ta podatek se sicer lahko še spremeni, saj bomo denar od tega davka lahko dobili tudi kasneje,« pravi podžupan.

Tekoči stroški so lani znašali 1.287.111 evrov, kar je 8,71 odstotka manj od predvidevanj za lansko leto in 3,96 odstotka manj kot leta 2013. Upravni stroški so bili lani za 8,31 odstotka nižji od predvidenega, kar je povezano predvsem z znižanjem stroškov za zaposlovanje osebja na podlagi zaščitnega zakona za slovensko manjšino ter z znižanjem stroškov za delovanje občinskega tajništva in vzdrževalna dela. V primerjavi z letom 2013 pa so stroški upravljanja povisili za približno 11 odstotkov, kar je posledica prenosa dela prihodkov od davka IMU - 153.000 - z občine na deželo in državo, to več kot 33 odstotkov pa se znižali stroški za upravljanje prostora in okolja. To je povezano predvsem z nižjimi stroški za civilno zaščito (-24.000 evrov), ukinitivjo pokrajinskega prispevka na davek TARES (-40.000 evrov) in zaključkom projektov družbeno koristnih del (-35.000 evrov). V primerjavi z lanskim proračunom so v zaključnem računu občutno nižji tudi stroški za socialo (-40,46 odstotka) in stroški za kulturno (-22,60 odstotka), kar je delno odvisno od nižjih prispevkov, delno pa od tega, da so v bili leta 2013 v zaključnem računu občine zabeleženi tudi stroški, ki so po novem vključeni neposredno v proračun ponudnika storitev. (Ale)

GORICA - Jeza sindikatov zaradi hiranja industrije

Še en udarec za Goriško

»Izgubljen je še en del goriške industrije. Gorica je opustošena in vse bolj dramatičnih razmerah. Zaprtje tovarne Siap, zgodovinskega obrata grupe Carraro, nas v sindikatu pušča osuple.« Tako sta tajnika sindikatov CGIL in CISL, Paolo Liva in Umberto Brusciano, odreagirali na vest, da je Gorica še ob eno tovarno.

»Skrajno zaskrbljeni smo zaradi usode 70 družin, ki so pahnjene v veliko stisko zaradi nesrečne izbire o zaprtju tovarne in tudi zaradi posledic, ki jih bo to imelo v širšem goriškem okolju, na katerem industrijski sektor nezadržno hira,« nastali položaj komentirata sindikalista.

»Zaprtje tovarne Siap je samo zadnji tovrstni dogodek na Goriškem. Še večjo jezo povzroča dejstvo, da ceno neuresničenih industrijskih načrtov in neušmiljenih finančnih potez, ki se ne zmenijo za vrednote in za osebe, bodo ponovno plačali izključno delavci in njihove družine,« grenko dodajata tajnika: »Ne moremo se sprizniti z dejstvom, da je zaprtje tovarne Siap odgovor grupe Carraro bankam, delničarjem in ostalim članom, ki za ponovni dvig podjetja zahtevajo krčenje stroškov, te pa najprej poščajo tam, kjer jih je najbolj enostavno najti - med »osebjem«. Kakšen napor!«

»Zato da bi zadovoljili banke, raje odslovijo zaposlene, kot pa da bi predlagali resne in verodostojne industrijske načrte ter stavili na povečanje proizvodnje s ciljem večje konkurenčnosti na tržišču. Slednje bi bile najbolj logične izbire, zato da bi povečali vrednost delnic,« trdita Paolo Liva in Umberto Brusciano: »Skratka, še en udarec za Goriško! Še do nedavnega smo morali poslušati izjave, češ da vse poteka na najboljši možen način, da so restavracije in letala vedno polni, da moramo zato biti vedri in zaupljivi, ker da bo gospodarstvo kmalu spet rastlo. V resnici pa vse bolj ugaša upanje, da bodo stvari šle na bolje. Za takšno stanje pa plačujejo predvsem delavci. Njim, ki sedaj dan in noč bdijo nad svojo tovarno, naj gredo naša solidarnost in naša prizadevanja.«

GORICA - Učinki zaprtja tovarne Siap

Na kocki usoda dvestotih

Ob delavcih tvegajo mesto zaposleni v menzi, kavarni in podizvajalskih podjetjih - V petek deželno omizje

Deželna uprava Furlanije Julijanske krajine naj bi v tem tednu, najverjetnejše že jutri, organizirala srečanje, na katerem bo govor o možnih ukrepih za rešitev tovarne Siap v Gorici. Kot je Primorski dnevnik že poročal, je zaradi napovedanega zaprtja tovarne v lasti skupine Carraro na kocki kar sedemdeset delovnih mest: delavcem lastniki predlagajo premestitev v Maniago ali Campodarsego v Venetu, kar pa je za mnoge, ki imajo v Gorici družino, neizvedljivo. »V resnici je zaradi zaprtja tovarne pod vprašajem veliko več delovnih mest. Ob samem obratu je namreč treba upoštevati zaposlene v menzi in v kavarni, ob tem pa zadruge in podizvajalska podjetja, ki s tovarno sodelujejo. Govorimo o skoraj 200 delovnih mestih. Tega si Goriška enostavno ne more privoščiti, saj je problem pomanjkanja dela že zdaj pereč. Zato pričakujemo, da bo dežela FJK - tako kot v primeru tovarne Electrolux - ukrepala,« je povedal predstavnik sindikata FIOM-CGIL Livio Menon.

V pričakovanju na posredovanje politike so obupani delavci na torkovi izredni skupščini odločili za prekinitev proizvodnje in zasedbo tovarne, dokler si ne bo vodstvo družbe Carraro premislico in preklicalo odločitve o zaprtju. Včerajšnji dan so preživel pred glavnim vhodom v Ulici Brigata Casale in Stražnah, kjer so zaplapole zastave sindikalnih združenj. Namestili so tudi transparent enotnega sindikalnega

Delavci tovarne Siap pred tovarno

BUMBACA

predstavništva delavcev podjetja Carraro. Tako kot v torek so se jim pridružili sindikalisti, solidarnost jim je prišla izraziti tudi pokrajinska odbornica za delo Ilaria Cecot, ki pobliže sledi zadevi in je bila včeraj v stiku z deželno odbornico za delo Loredano Panariti, goriški župan

Ettore Romoli pa je že v torek urgiral pri predsedniku dežele FJK in odborniku za proizvodne dejavnosti Sergiu Bolzonellu, ki je napovedal sklic omenjenega omizja že za ta teden. Romoli se namerava srečati tudi z vodstvom družbe Carraro, datum sestanka naj bi bil znan danes.

GORICA - IrisAcqua

Z novo cevjo do čistejše Soče

Pred gradnjo nove kanalizacijske cevi, s katero bo družba IrisAcqua povezala Gorico s Štarancanom, ne bo potrebno izpeljati dolgotrajnegapostopka za preverjanje učinkov na okolje VIA. Načrt so včeraj pregledali izvedenci, ki so odgovorni za predhodni postopek (t.i. »screening di VIA«), po besedah deželne odbornice za okolje Furlanije Julijske krajine Sare Vito pa so le-ti ocenili, da podrobnejše preverjanje učinkov na okolje ni potrebno.

Cev, nad katero bodo ob koncu del uredili tudi kolesarske steze, bo Sočo končno rešila nesnage, saj se bodo vanjo iztekalne odpadne vode iz vse pokrajine. Na novo cev bodo povezali kanalizacijo iz Gorice, Fare, Foljana-Redipulje, Gradišča, Romanca, Ronk, Zagraja, Špetra ob Soči, Sovodenj, Vileša, Krmina in Štarancana, tako da se v Sočo ne bodo več iztekalne odpadne ne prečiščene vode. Vse odpadke bodo po novem prečiščevali v Štarancanu, kjer je na čistilno napravo povezana 11-kilometrska odtočna cev, po kateri se bo prečiščena voda izlivala v morje.

»Nov sistem čiščenja voda bo imel zelo pozitivne učinke na soški ekosistem. Naložba, ki jo družba IrisAcqua predvidela za izboljšanje kanalizacijskega sistema, znaša 36 milijonov evrov. Pozitivno mnenje, ki ga je danes izdala pristojna komisija, je pomemben korak,« je dejala Vitora v poohvali projekt.

Z gradnjo nove cevi se bo družba IrisAcqua izognila posodobitvi čistilnih naprav v Gradišču in Gorici, saj se bodo proti Štarancanu iztekalni tudi goriške odpadki, okrepila pa bo zmogljivost štarancanske čistilne naprave. Nad novo kanalizacijsko cevjo, ki naj bi jo po napovedih upravitelja družbe IrisAcqua Miria Bolzana začeli graditi že letos, bodo uredili tudi kolesarsko stezo, kar še povečuje okoljsko vrednost načrta.

GORICA-ŠTANDREŽ - Obisk v mestni palači

Otroci prejeli priznanje »vestnih občanov mesta«

Otroci slovenske šole in vrtcev pred goriško mestno hišo

Učenci prvega razreda štandreške osnovne šole Franca Erjavca ter otroci zadnjega letnika vrtcev Sonček in Piška Nogavička so obiskali goriško mestno hišo. Že vrsto let potekajo srečanja, ki nudijo malčkom slovenskim vrtcev iz Gorice in Štandreža možnost, da se postopno vključujejo v šolsko okolje in se soočajo z novimi izkušnjami, tokrat pa so se prvošolci in otroci tretjega letnika vrtca skupaj udeležili občinske pobude *A scuola di comune*.

V dvorani občinskega sveta so otroke in spremjevalce sprejeli odbornica za šolstvo Silvana Romano, županova tajnica Alessandra Faggiani, predsednik prevoznega podjetja APT Paolo Polli in njegov sodelavec, občinska svetnica Marinka Korsič ter občinska prevajalka Kristina Ferluga, ki je v slovenščino prevedla pozdrav od-

bornice. Otroci so spoznali delo občinskih uslužbencev in svetnikov, omogočeno pa jim je tudi bilo, da se po mikrofonu predstavijo, povedo, kaj jim je v šoli oz. vrtcu všeč, katere so njihove pošolske dejavnosti, in izrazijo svoje želje. Obisk se je nadaljeval v veži pred županovo pisarno, kjer so portreti nekdanjih županov, in v t.i. beli dvorani, kjer potekajo reprezentančni dogodki. Za sprehod po občinskem parku je zmanjšalo časa, pred odhodom in skupinsko fotografijo pred občinsko palačo pa je vsak udeleženec prejel priznanje »vestnega občana mesta Gorica«.

Izlet je bil za otroke poučen, saj so marsikaj izvedeli, spoznali so bližnjo okolico in okreplili prijateljske vezi z bodočimi sošolci.

GORICA-TRŽIČ - Zadruge in socialno podjetništvo

Utrjevanje manjšinske identitete dejavnik gospodarskega razvoja

V Bocnu sta Goriško zastopala Igor Komel in Lucio Gregoretti - Danes zasedanje v Celovcu

Avstrijo in Italijo ne povezuje le meja ob alpskem loku, temveč ju povezujejo zlasti zgodovinske, avtohtone narodne skupnosti, ki živijo v srednjeevropskem okolju. Projekt Interreg Italija-Avstrija ID-Coop *Identiteta in zadržništvo na področju jezikovnih skupnosti 2012-2015*, ki se na italijanski strani izvaja v pokrajih Belluno, Bocen, Videm in Gorica, v Avstriji pa v Beljaku, Celovcu in Velikovcu, želi vzpostaviti novo povezavo med zadržništvom ter zaščito jezikovnih in kulturnih skupnosti na območju, kjer živi skupno okrog 800 tisoč pripadnikov nemške, ladinske, furlanske in slovenske manjšine.

V mesecu marcu je v Bocnu potekalo dvo-dnevno strokovno srečanje, na katerem so sodelovali predstavniki zadrug, ki so pristopile k omenjenemu projektu. Namen zasedanja je bil izpostaviti vlogo zadrug pri snovanju novih oblik socialnega podjetništva (npr. evropska zadruga, kooperativno združenje zadrug itd.). Cilj le-tega je utrjevanje identitet jezikovnih in kulturnih skupnosti, obenem pa tudi pospeševanje gospodarskega razvoja v posameznih regijah.

V Bocnu so dejelo Furlanijo Julijsko krajino zastopali Igor Komel, predsednik kulturne zadruge Maja iz Gorice, Paolo Cantarutti, predstavnik zadruge Radia Onde Furlane iz Vidma, in občinski funkcionar iz Tržiča Lucio Gregoretti. Komel je med svojim nastopom podčrtal vlogo kulturnih zadrug in ustanov v sedanjem kritičnem gospodarskem trenutku. »Kultурne ustanove v Italiji so na pragu slepe ulice,« je opozoril in dodal, da »je kultura duševna hrana, ki pa od nas zahteva, da se veskozi sprašujemo, za koga delamo. Če nas ne bo prekala avtohtona kultura teritorija, na katerem

Igor Komel in Paolo Cantarutti v Bocnu

živimo, se bodo manjšine pretalile in zlide v nekaj, kar ne bo več specifika krajevnih skupnosti, ki lahko bogati tudi večinski narod, s katerim delimo isti prostor.« Zanimiv je bil tudi Cantarutti, ki je izpostavil sodelovanje med Furlani in Slovenci v Beneški Sloveniji, omenil je tednik Novi Matajur in značilnosti občine Dreka v Nediških dolinah.

Danes popoldne bo v Celovcu zaključno srečanje v okviru projekta ID-Coop; tokratni prireditelj je Slovenska gospodarska zveza (SGZ). O nadgradnji že obstoječih oblik in novih možnostih sodelovanja bodo uvodoma spregovorili Günther Rautz iz Bocna, Igor Komel iz Gorice in Oscar Kiesswetter iz Celovca.

TRŽIČ - Pri mestni upravi

Slovenski urad ponovno zaprt

Občina ni še našla namestnika Andreje Grom

Slovenski jezikovni urad pri občini Tržič je ponovno zaprt, ker je ostal brez osebja. Od 12. marca in še do pred nekaj dnevi je v njem bila Andreja Grom, ki pa je odšla. Razlogi za prekinitev delovnega razmerja s tržičko upravo so zasebne narave in nikakor niso posledica katerih koli težav v odnosih z občino.

»Morala sem zapustiti delovno mesto, ki mi je dajalo tudi zadoščenja. Pomenjena mi je bila druga zaposlitev, ki se ji res nisem mogla odreči. Že sem se delila med delovnima mestoma v Tržiču in Trstu, kar je nazadnje postalo nevzdržno.

To pa tudi zato, ker se nisem mogla posvečati zadolžitvam tako, kot sem si želela in kakor bi bilo prav. Morala sem izbrati, a mi je resnično žal,« je včeraj prijazno pojasnila Andreja. Slovenski urad je samo začasno zaprt, zatrjujejo na občini, saj že iščejo namestnika oziroma namestnico.

Prostope za slovensko jezikovno službo so uredili v pritličju t.i. beneske palače v Ulici Sant'Ambrogio; občina finančira urad z denarjem iz zaščitnega zakona št. 482/1999. Po večmesečnem zaprtju je postopek za njegovo ponovno odprtje stekel ob koncu lanskega leta, ko je bila mestna uprava seznanjena, da bo dobila denar, ki je bil nakazan za leto 2013; gre za dvojni prispevek - 15.440 in 18.000 evrov -, ki je namenjen tako delovanju slovenskega urada, portalu in komuniciranju v slovenskem jeziku ter oglaševanju na straneh Primorskega dnevnika.

S slovenskim uradom pri tržički občini sicer upravlja združenje Fogolar Furlan, ki je v lanskem letu sklenilo z občino dogovor, na podlagi katerega mu je do 30. septembra 2016 poverjena skrb za urad za stike z javnostmi ter za slovensko in furlansko jezikovno službo. »Slovenska služba je trenutno prekinjena - je včeraj potrdil, Franco Braida, predsednik krajnjega združenja Fogolar Furlan -, a smo že na delu s ciljem, da bomo čim prej urad znova odprli. Že pregledujemo in ocenjujemo curriculum vitae oseb, med katerimi naj bi se našel kandidat za nadomestitev Andreje. Računamo, da bomo namestnika dobili v kratkem.«

Različne so zadolžitve, ki so zaupane osebju slovenskega urada v Tržiču: od

prevajanja in tolmačenja do zagotavljanja pomoči ljudem pri dostopu do občinskih storitev, priprave informativnega materiala, sodelovanja z občinskim uradom pri prirejanju pobud za ovrednotenje jezikovnih manjšin in objavljanja vsebin na spletni strani občine. Urad je tudi spremjal potek štirih evropskih projektov - Adria A, Julius, Alisto in Maac - in še dveh projektov za promocijo Krasa. Pomembno je sodelovanje urada s slovenskima društвoma Jadro in Tržič, v načrtu pa je tudi sodelovanje s kulturno zadružno Majja iz Gorice.

Od sredine marca in še do pred nekaj dnevi je bil slovenski urad zaupan Andreji Grom, ki je izbrala drugo službo

FOTO C.V.

TRŽIČ - Pobudniki referendumu Krajane nagovarjajo, da je spojitev občin dobra izbira

Javno srečanje bo sklenil deželni odbornik Paolo Panontin

O združitvi Ronk, Tržiča in Štancana morajo odločati občani, trdijo v društvu Città Comune per, ki bodo na temo spojitev treh občin, v zvezi s katero nameravajo sklicati referendum, priredili javno srečanje. O učinkih in posledicah spojitev bo tekla beseda v sredo, 13. maja, v občinski galeriji sodobne umetnosti na Trgu Cavour v Tržiču.

»Javno srečanje je povezano z nabirkо podpisov; doslej so jih zbrali preko 2000. Kar nekaj občanov se je njihovi informativni točki približalo tudi med tržičnico v Tržiču in Ronkah, kjer naj bi pobuda vzbujuja največ zanimanja. »Ljudem, ki nas sprašujejo za informacije, pojasnjujemo, da bi v primeru združitve dve manjši občini ohranili izvoljeni občinski svet, svetniki pa ne bi prejemali sejnene. Vlogo župana bi opravljal predsednik, ki bi potrebe manjših občin zastopal v skupinem medobčinskem svetu. Vsem trem občinam bi bilo zagotovljeno določeno število odbornikov in svetnikov v medobčinskem svetu,« pravi Volpati. Za dodatne informacije lahko občani poklicejo na tel. 0481-40065, na voljo sta tudi naslov info@studiodolpati.eu in spletna stran združenja Città Comune per.

Srečanje se bo začelo ob 17.45 s pozdravi Carla Antonia Feruglia, predsednika združenja banke iz Štancana in Vileša, ki je podprla pobudo, nakar bo za mikrofon stopil Volpati. Predstavnik podjetja East Consulting Rudi Vittori bo predaval o reorganizaciji in inovaciji treh občin, docent Univerze v Vidmu Leopoldo Coen pa o deželnem zakonu št.

PEN - Na 47. mednarodnem srečanju

Tri generacije goriških pesnikov

Janez Povše (z leve), Marko Kravos, David Bandelj in Jurij Paljk

Do sobote poteka na Bledu 47. mednarodno srečanje pisateljev, ki ga prireja Slovenski center PEN. V sklopu včerašnjega uvodnega dne je posebno mesto pripadlo goriški poeziji. V Prešernovi dvorani hotela Park je namreč potekal literarni večer *Slovenski pesniki z Goriškega v Italiji*, ki so ga sooblikovali David Bandelj, Julij Paljk in Janez Povše. O ustvarjalnosti, verzih in goriškem kulturnem utripu se je z moško pesniško ekipo, v kateri so bile zastopane tri različne generacije besednih ustvarjalcev, pogovarjal njihov tržaški kolega Marko Kravos.

GORICA - Knjiga upokojenega generala

1916, zasedba mesta

Bitka se ni zaključila 9. avgusta, temveč se je z nezmanjšano silovitostjo nadaljevala do 17. avgusta

Ob skromnem številu udeležencev so v goriški občinski sejni dvorani pred kratkim predstavili knjigo z naslovom *Gorizia 1916*. V njej so opisane vojne operacije, ki so privedle do italijanske zasedbe mesta.

Knjigo je predstavil avtor, general v pokolu Giorgio Seccia, obenem pisec številnih prispevkov o prvi svetovni vojni. Uvodoma je navzoče pozdravil župan Ettore Romoli, ki je med drugim napovedal skorajšnje odprtje dokumentarne razstave ravno o dogajanju v avgustu leta 1916. Razstavo bodo uredili na goriškem gradu in jo bodo predvidoma odprli 20. maja.

Avtor Giorgio Seccia je obrrazil razloge za objavo knjige, ki je pri založniku Itineru izšla ob stoletnici vstopa Italije v vojno. Pojasnil je, da je hotel temeljito obdelati šesto soško bitko. Po njegovih ugotovitvah so se vsi zgodbovinarji do slej ustavili pri operaciji za zasedbo Gorice, ki se je zaključila 9. avgusta 1916, medtem ko se je bitka z nezmanjšano silovitostjo nadaljevala do 17. avgusta. Po-

Vojni jarki nad Podgoro

vedal je tudi, da je bil eden izmed ciljev italijanskega poveljstva zasledovati sovražnika in mu zadati usodni udarec. Zaradi neodločnosti in tudi zaradi nespoznatum, če že ne ljubosumnosti med posameznimi udarnimi enotami, se je šesta bitka končala z okrnjenim uspehom. Mencanje italijanskih poveljnikov je omo-

Posoška jamarska šola

Teoretični del tečaja jamarstva prve stopnje, ki ga organizirajo Kraški krti, speleoško društvo iz Tržiča in goriški center za raziskovanje Krasa C. Seppenhofer, se začenja drevi ob 20.30 v koči Kraških krtov na Vrhu. Trajal bo do 11. junija; vpisovanje poteka samo še danes (www.scuola-speleoisontina.it, tel. 345-4080063).

Baklada na Sabotinu

Pri napisu Tito na Sabotinu bo jutri ob 19. uri tradicionalna baklada v pocastitev dneva zmage. Govornik bo Luka Mesec, vodja koalicije Združene liste, sledili bodo kulturni programi, priziganje bakel in družabno srečanje. Za jedajo bo poskrbljeno, pijača naj obiskovalci prinesajo s seboj. Organizatorji - Sekcija maj 45 in združenje borcev za vrednote NOB Nova Gorica - priporočajo dostop iz smeri Goriških Brd, ki bo tudi označen z napisi Tito. Obiskovalci prireditve naj imajo s seboj osebni dokument. (km)

Furlanska toponomastika

Furlansko filološko društvo bo predstavilo javnosti raziskovalni projekt na temo furlanske toponomastike v Gorici. Zbirko mikro in makro toponomastike na občinskem ozemlju, ki jo je uredil Franco Finco, bodo predstavili na sedežu društva v Ulici Bellini 3 v Gorici v soboto, 9. maja, ob 20.30.

Pol stoletja goriških skavtov

Današnje »srečanje pod lipami« v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici bo ob 20.30 posvečeno 50-letnici slovenskega skavtizma na Goriškem.

»Meraviglia« s skupino Sonics

V Verdijevem gledališču v Gorici bo noč ob 20.45 zadnji dogodek sezone - predstava »Meraviglia« v izvedbi akrobatske plesne skupine Sonics.

Potovanja Andree Segreja

V goriškem Kinemaxu bo drevi ob 20.45 spektakel »FuoriRotta - Diari di viaggio« reziserja in dokumentarista Andree Segreja. Z besedami in podobami bo razkril vsebino in namen svojih potovanj; vstopnina znaša 5 evrov.

Roman izraelskega novinarja

V goriški sinagogi in Ascolijski ulici bo danes ob 17.45 predstavitev zadnjega romana izraelskega novinarja in pisatelja Michaela Sfaradija z naslovom »I lunghi giorni della Arctic Sea«.

gočilo potolčeni avstro-ogrski armadi, da se je kar dobro utrdila na novi frontni liniji vzhodno od Gorice - na Škabrijelu, na Grčni, Panovcu, na Marku in Vrtojbenških gričih, vse do vzpetin na komenskem Krasu. Kljub italijanskim naporom se fronta v vzhodnih predmetstjih Gorice do konca vojne skoraj ni spremenila.

V nadaljevanju se je avtor pomudil pri virih, ki jih je uporabil pri pisanku. Poleg poročil vojaških poveljstev je segal po vojnih dnevnikih nižjih oficirjev in povojnih poročil italijanskih povratnikov iz avstrijskega ujetništva. Naslanjal pa se je tudi na avstrijska vojna poročila, ki jih je Avstrija v medvojnjem obdobju poslala Italiji in so v veliki večini že prevedena v italijanski jezik.

Knjiga *Gorizia 1916* s podnaslovom *9-17 agosto: la 6a battaglia dell'Isonzo* vsebuje precej fotografij, med katerimi je kar nekaj še neobjavljenih ali vsaj slabo poznanih, ki jih je avtor med goriško predstavljivo prikazal na velikem ekranu in jih pospremil z razlagom. Opremljena je tudi s številnimi vojaškimi zemljevidi. (vip)

KROMBERK - Podjetje v stečaju

Mipov Bik se bo selil v Ljubljano

Mogočna skulptura bika avtorja Janeza Boljke bo, kot kaže, vendarle dobila novega lastnika. Izpred kromberškega obrata Mipa v stečaju se bo bronasti bik preselil na Bavarski dvor v Ljubljani. Novi bodoči lastnik skulpture, simbola Mipovih izdelkov, je borzno posredniška hiša Ilirika iz Ljubljane, ki je med postopkom zbiranja nezavezujočih ponudb ponudila največ. Stečajni upravitelj Mipa Miroslav Benedečić je skulpturo sprva ponujal za 300.000 evrov, a ga za to ceno dolgo ni mogel prodati. Tokratna sklicna cena je znašala 200.000 evrov, prodan pa je bil za 89.350 evrov. Sklep o prodaji mora potrditi še sodišče, takrat bo skulptura tudi uradno zamenjala lastnika.

Če se bo vse iztekelo po načrtu, bo torej Boljkov bik stal na Bavarskem dvoru v Ljubljani pred upravno stavbo Ilirike. Ker gre za enega najbolj prometnih trgov v slovenskem glavnem mestu bo imel bik tam zagotovo več občudovalcev kot sedaj ko sameva pred upravno stavbo Mipa, ki je že pet let v stečaju. (km)

Simbol nekdanje uspešne industrije

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
TAVASANI, Korzo Italia 10, tel. 0481-531576.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
LUZZI DAVERIO, Ul. Matteotti 13, tel. 0481-60170.

DEŽURNA LEKARNA V GRADIŠČU
PIANI, Ul. Ciotti 26, tel. 0481-99153.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
S. ANTONIO, Ul. Romana 93, tel. 0481-40497.

DEŽURNA LEKARNA V MEDEJ
RAJGELJ CHIARA, Ul. Scuole 9, tel. 0481-67068.

Gledališče

V KROMBERKU: v Domu kulture bo v petek, 8. maja, ob 20. uri komedija »Vaška betula« v izvedbi KPD Lipa Šempas, gledališka skupina ŠOOV.

V KULTURNEM DOMU V GORICI: v petek, 8. maja, ob 20.30 bo v okviru 12. troježičnega Festivala komičnega gledališča Komigo premiera Verdijevne opere »Rigoletto« v priedbi mladih izvajalcev Mednarodne operne Akademije iz Križa. Danes, 7. maja, ob 20.30 bo na sporednu generalku, oziroma predpremiera, ki jo prirejata v skupnem sodelovanju Akademija iz Križa in Lions club iz Gorice; informacije in predprodaja vstopnic v uradu Kulturnega doma v Gorici (tel. 0481-33288, info@kulturnidom.it).

Kino

DANES V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 18.00 - 21.00 »Avengers: Age of Ultron«.
Dvorana 2: 17.30 »Ritorno al Marigold hotel«; 20.45 »Fuoriorotta« (Andrea Segre).

Dvorana 3: 18.00 - 21.00 »Leviathan«.

DANES V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 17.00 - 19.40 - 22.15 »Avengers: Age of Ultron«.
Dvorana 2: 18.00 - 20.10 - 22.15 »The Gunman«.

Dvorana 3: 17.30 - 20.00 »Doraemon il film - Le avventure di Nobita e i 5 esploratori«; 22.00 »Run all night - Una notte per sopravvivere«.

Dvorana 4: 17.20 »Ritorno al Marigold hotel«; 21.00 »Child 44 - Il bambino n. 44«.

Dvorana 5: 17.40 - 22.10 »Forza magiore«; »Viaggio nella memoria« 20.00 »Le mani sulla città«.

Koncerti

AMERIŠKI KITARIST TIM MILLER bo po povabilu Komel Contemporary, oddeka moderne glasbe pri SCGV Emil Komel, nastopil na t.i. jam session skupaj z basistom Alessandrom Turchetom in tolkalistom Luco Colussijem v soboto, 9. maja, ob 21.30 v Irish pubu v Ul. Aquileia v Gorici; vstop prost.

PUNTARSKI GLASBENI VEČER bo v dvorani Zorana Mušića KD Bukoviča v danes, 7. maja, ob 20. uri s koncertom z naslovom »A Tribute to The Beatles«. Nastopili bodo Jazz Punt Big Band ter vokalista Tanja Srednik in Blaž Vrbčič; rezervacije vstopnic vstopnice@gdnova.si ali po tel. 00386-31571365. Prirejata glasbeno društvo NOVA in občina Renče-Vogrsko.

SNOVANJA 2015: v organizaciji SCGV Emil Komel in sodelovanju s KD Nova Gorica bo v sklopu niza »Glasba z vrtov sv. Franciška« 12. maja ob 20. uri v dvorani Frančiškanskega samostana na Kostanjevici koncert najboljših solistov učencev SCGV Emil Komel z naslovom »Naši mladi talenti«.

V GORICI: v KC Lojze Bratuž bo v petek, 8. maja, ob 21. uri drugo srečanje iz niza »Tango da Pensare«. Večer z naslovom »Tango: izvor, razvoj in kontaminacija« bo oblikoval pianist, tolkalist, pevec, aranžer in skladatelj Nataša Luis Mangalavite. Prireja društvo Punto Musicale; rezervacije in nakup vstopnic od pondeljka do petka med 8.30 in 12.30 ali po tel. 0481-531445, info@centerbratuz.org.

Razstave

V GORICI: v palači Coronini Cronberg bo ob razstavi »Dalla Penna d'oca alla macchina da scrivere - Guglielmo Coronini e la bella scrittura« v soboto, 9. maja, med 15. in 18. uri praktični prikaz združenja Scriptorium Foroiuliense iz Ragogne pri Vidmu z naslovom »La tempa di una penna d'oca e la realizzazione dell'inchiostro ferrogalllico«; ob 16. uri bosta avtorci razstave Cristina Bragaglia in Madalena Malni Pascoletti ob nakupu vstopnice brezplačno vodili ogled razstave; informacije po tel. 0481-533485.

ZDRUŽENJE ANDOS iz Gorice prireja skupinsko razstavo članic, ki sodelujejo na tečaju slikevarkstva pod vodstvom Rosanne Braida. Razstava z naslovom »Bacche e frutti« bodo odprli danes, 7. maja, ob 17.30 v trgovini La Violaciocca na Trgu Sv. Antona 3

GORIŠKA BRDA - Praznik v Višnjeviku

»Zibelka rebule«

Prvič jo omenja kupoprodajna pogodba, ki je nastala 27. maja leta 1336

V Višnjeviku se domačini radi pojavijo, da je njihov kraj zibelka rebule. Zato se ne gre čuditi, da se prav tam vsako leto, tokrat že šestnajstič zapovrstjo, pripravljajo praznik rebule in oljnega olja. Letošnja dnevna prireditve se pričenja jutri. Rebula pa je na tem koncu briške zemlje korenine spletla že najmanj v štirinajstem stoletju.

Rebulo so v Višnjeviku vključili tudi v krajevni znak, ki je sestavljen iz stiliziranega turna z grozdom v sredini. Turn je simbol za najstarejšo graščino v Brdih, grad Rittersberg iz 13. stoletja. Grozd v simboli kraja pomeni rebulo. Sestavni del krajevnega simbola je tudi napis »Višnjevik, rojstni kraj rebule«. »Napis je nastal na podlagi zgodovinskega dejstva,« pravi Marjetka Sirk, predsed-

nica Društva ljubiteljev rebule in oljnega olja iz Višnjevika. Iz kupoprodajne pogodbe, ki je nastala 27. maja 1336, je razvidno, da je Henrik iz Rittersberga kupil vinograd, na katerem se je vsako leto predelalo šest veder rebule. »To je doslej najstarejši poznani dokument, ki omenja rebulo na našem hribu,« zatrjuje Sirkova. V Višnjeviku si je moč ogledati tudi več kot 200 let staro tipično kmečko klet, v kateri je ohranjen sod iz leta 1808.

Jutrišnji del prireditve se pričenja ob 18. uri, potekal bo v znamenju kulinarike in degustacijrebule in oljnega olja, vstopina na dogodek znaša 10 evrov. Vstop na sobotni del prireditve, ki se bo začela ob 17. uri, pa bo prost. Degustacije in kulinarična ponudba bosta začnjena z nastopom skupine Čuki. (km)

Vinograd v Višnjeviku

0481-78138 (Sonja Š.). Odhod iz Gorice okrog 6. ure. Udeleženci morajo imeti s seboj veljavni osebni dokument za tujino. Na račun 20 evrov.

KMEČKA ZVEZA prireja enodnevni avtobusni izlet na Ptuj v petek, 22. maja. Ogledali si bodo razstavo »Dobrote slovenskih kmetij«, mesto, grad in znano vinsko klet, biser vinske tradicije na Slovenskem; vpisovanje v uradnih Kmečke zvezde do 20. maja v Trstu, tel. 040-362941, kzacts@tin.it, Gorici, tel. 0481-82570, kzgorica@tiscali.it in Čedadu, tel. 0432-703119, kz.cedad@libero.it.

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV za Goriško prireja od 5. do 10. oktobra potovanje v Rim z avtobusom. Vpisovanje za en sam avtobus bo na društvenem sedežu na Korzu Verdi 51/int. samo ob sredah od 10. do 11. ure do 27. maja. Udeleženci morajo imeti s seboj veljavni osebni dokument. Na račun 200 evrov.

Obvestila

TABORNIKI RMV obveščajo člane, da je zbirališče za nedeljski izlet na Matajur ob 8.15 na Općinah na parkirišču pri krožnem križišču (smer Bani), ob 8.30 v Nabrežini na trgu in ob 8.45 v Gabrijah pri gostilni Tommaso. Vrnetev bo predvidoma ob 18.15 v Gabrijeh, 18.30 v Nabrežino in 18.45 na Općine. Člani naj s seboj imajo rutko, primerno obleko in obutev, malico in kosošilo iz nahrbnika ter pelerino.

KMEČKI IN OBRTNIŠKI SEJEM bo potekal pri parkirišču v bližini gostilne Franc v Sovodnjah, Prvomajska 86, med 8. in 13. uro ob sobotah: 9. maja, 6. junija, 18. julija, 8. avgusta, 5. septembra, 3. oktobra in 7. novembra; informacije po tel. 333-431833.

Pogrebi

DANES V GORICI: 9.30, Bianca Visin iz splošne bolnišnice v cerkev Sv. Ane, sledila bo uppelitev; 10.30, Pasquale Cimmino iz splošne bolnišnice v cerkev Sv. Justa in na pokopališče v kraj Pignataro Maggiore pri Caserti.

DANES V GRADIŠČU: 11.30, Umerto Marussi (iz goriške splošne bolnišnice ob 11.10) v cerkvji Sv. Duha in na pokopališču.

DANES V ZAGRAJU: 10.55, Giancarlo Vittori iz hiše žalosti na Trgu Mazzini 6 v cerkvi in na pokopališču.

DANES V TRŽIČU: 10.00, Emanuele Tarantino iz bolnišnice v cerkev Sv. Odrešenika in na pokopališče.

DANES V TURJAKU: 11.00, Costanzo Ocone (iz tržiške bolnišnice ob 10.45) v cerkvi in na pokopališču.

DANES V VILEŠU: 14.00, Bruno Brumat (iz goriške splošne bolnišnice) v cerkvi, sledila bo uppelitev.

DANES V KOPRIVNEM: 14.00, Flavio Beltram (iz goriške splošne bolnišnice ob 13.40) v cerkvi, sledila bo uppelitev.

Prireditve

11. PRIZNANJE KAZIMIR HUMAR bodo podelili v ponedeljek, 11. maja, ob 21. uri v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici. Nagradili bodo Iva Kovica za dolgoletno kulturno delovanje, Štandreški cerkveni pevski zbor in mešani pevski zbor Štandrež ob 140-letnici delovanja. Prirejajo KC Lojze Bratuž, ZCPZ in ZSKP.

V KULTURNEM DOMU V GORICI bo v sredo, 13. maja, ob 18. uri predstavitev knjige »Alcibiade - Una suite per basotto«. Gost večera bo avtor goriški univerzitetni profesor Giuseppe O. Longo. Prirejajo Kulturni dom v Gorici, Goriška državna knjižnica BSI, združenje Dante Alighieri iz Gorice in goriško združenje Forum za Gorico.

Šolske vesti

KAMP »ENGLISH IN ACTION« za fante in dekleta od 7. do 13. leta bo potekal v Dijakšem domu od 15. do 26. junija. Na programu bo učenje angleščine na igriv in dinamičen način: poleg tečaja jezika še košarka (v sodelovanju s ŠZ Dom) ali ples hip-hop. Urnik do 13. ali do 15.30, cena zelo ugodna; vpis po tednih, do zasedbe mest, na tel. 0481-533495 (od 13. ure dalje).

»SCIENZA UNDER 18 2015«: v Tržiču od 7. do 9. maja na Trgu Republike in na Trgu Cavour med 9. in 12. uro, v občinski galeriji sodobne umetnosti na Trgu Cavour med 9. in 12. uro, v

POKRJINA GORICA organizira v sodelovanju s pokrajinskim prevoznim podjetjem APT in z združenjem Pro Loco iz Foljana-Redipulje avtobusne izlete na temo zgodovine prve svetovne vojne. V nedeljo, 10. maja, bo izlet na temo mostov v vojni. Odhod bo izpred goriške železniške postaje na Trgu Martiri per la Libertà d'Italia v Gorici ob 9. uri, povratak je predviden ob 12.30 na istem mestu. Pred izletom bo predstavljeno predavanje v dvorani APT na železniški postaji v Gorici. Cena vozovnice znaša 5 evrov; informacije po tel. 0481-91697, carso2014@provincia.gorizia.it; več na www.carso2014.it.

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV za Goriško vabi na enodnevni potmladanski izlet v Prelkijo in Varaždin v soboto, 30. maja. Vpisovanje do 17. maja oz. do zasedbe razpoložljivih mest na enem samem avtobusu po tel. 0481-884156 (Andrej F.), 0481-20801 (Sonja K.), 0481-882183 (Dragica V.),

Vonnova do OI 2018

SEUL - Ameriško smučarsko kraljico Lindsey Vonn, ki je v nedeljo na družabnem omrežju objavila, da se razbaja s slovitom golfstom Tigerom Woodsom, so v Seulu imenovali za častno ambasadoro zimskih olimpijskih iger v Pyeongchangu leta 2018, potrdila pa je, da dotele namerava tudi tekmovati. »Vsi moji cilji so vezani na Pyeongchang. Imam že zlato kolajno iz Vancouvera, radi bi ji dodala vsaj še eno. Na spletini strani sem si že ogledala progo. Zdi se zelo strma, z veliko skokov, kar mi je všeč.«

Empoli se je rešil

EMPOLI - Z zmago z 1:0 v zaostali tekmi v gosteh proti Torinu si je Empoli, štiri kroge pred koncem, matematično zagotovil obstanek v nogometni A-ligi. Za Empoli je bila to četrtja zaporedna tekma, na kateri je osvajal točke. Torino pa si je s porazom zapravil skoraj vse možnosti, da bi si tudi letos prislužil nastop v evropski ligi. Edini zadetek je v Turinu padel že po treh minutah. Res neroden avtogol je zakrivil vratar Padelli (na sliki).

NOGOMET - Barcelona v prvem polfinalu lige prvakov dotolkla Bayern

Velemojster Messi

Barcelona - Bayern 3:0 (0:0)

Strelca: 1:0 Messi (77.), 2:0 Messi (80.), 3:0 Neymar (90.).

Barcelona: Ter Stegen, Pique, Mascherano (od 89. Bartra), Alba, Alves, Rakitić (od 82. Xavi), Busquets, Iniesta (od 87. Rafinha), Suarez, Messi, Neymar.

Bayern: Neuer, Benatia, Rafinha, Boateng, Bernat, Lahm, Xabi Alonso, Thiago Alcantara, Schweinsteiger, Lewandowski, Müller (od 79. Götze).

Sodnik: Rizzoli (Ita).

BARCELONA - Lionel Messi je spet dokazal, zakaj je za mnoge najboljši nogometna na svetu. Dvakrat je premagal Manuela Neuerja, enkrat pa podal Neymarju za tretji zadetek Barcelone, ki si je tako že na prvi polfinalni tekmi proti nemškemu Bayernu prigrala bržas že odločilno prednost za vstop v finale.

Tekma v Barceloni se je začela dinamično. Že v prvih 20 minutah so gledalci videli kar nekaj izjemnih priložnosti, prvo tovrstno pa v 12. minutu, ko je Luis Suarez prišel sam pred Manuela Neuerja, a je ta izvrstno posredoval. Zatem je bil blizu zadetka tudi Lionel Messi, ki je bil malce premalo natančen, in znova Suarez, ki je poslal žogo čez gol. Na drugi strani se je v izvrstnem položaju za zadetek znašel tudi Robert Lewandowski, a vsega nekaj metrov od gola povsem osamljen slabu zadel žogo. Neuer je bil znova na preizkušnji v 40. minutu, pred njim se je takrat znašel Dani Alves, toda nemški reprezentančni vratar je takoj kot pri Suarezovem poskušu posredoval z desno nogo.

V drugem polčasu je kazalo, da so Barvarci z okrepljeno vezno vrsto našli način, kako Kataloncem dokončno preprečiti pot do gola. Toda v 77. minutu je sledil odličen udarec Messija. Po nepremišljenem preigravanju Juanu Bernata in izgubljeni žogi je Dani Alves oddal žogo do argentinskega zvezdnika, ki je z roba kazenskega prostora žogo poslal v spodnji desni kot Bayernovih vrat za vodstvo z 1:0. Le tri minute pozneje je velemojster Messi uprizoril pravi šov, najprej je s preigravanjem na tla položil Jeroma Boatenga, nato pa Neuerja ukanil s spodkopano žogo za 2:0. Piko na ije v sodniškem dodatku postavil Neymar, ki je po Messijevi podaji unovčil hiter protinapad. To je bil pravi samomor Nemcev, ki so sicer razumljivo hoteli zmanjšati zaostanek, morda pa bi bilo bolje, ko bi se zadovoljili s porazom z dvema goloma.

UEFA - Prvič po letu 2003 se je Italija povzpela na vrh začasne klubske jakostne lestvice UEFA. Z 18,5 točke je za nekaj desetink točke prehitela Španijo, sledita Nemčija in Anglija. Italija in Španija imata v polfinalu evropskih pokalov tri predstavnike, a jih je imela Španija na začetku letnje sezone sedem, Italija pa šest. Končno lestvico bodo objavili po finalih. Na podlagi rezultatov zadnjih pet let, določa UEFA, s količnim številom moštva lahko razpolaga vsaka država v evropskih tekmovanjih.

SLOVENIJA - Izidi 32. kroga: Maribor - Celje 4:1 (2:0), Krka - Domžale 3:2 (0:2), Luka Koper - Zavrč 1:2 (1:0), Rudar - Olimpija 2:0 (0:0), Kalcer Radomlje - Gorica 1:0 (0:0). Vrstni red: Maribor 69, Celje 61, Domžale 59, Olimpija 55, Zavrč 46, Rudar 43, Luka Koper 40, Krka 31, Gorica 28, Radomlje 16.

Messi jev akciji
drugega gola
najprej osmerišil
Boatenga, nato pa
z lobom ukanil
sicer odličnega
vratarja Bayerna
Neuerja

ANSA

77

Toliko zadetkov je Lionel Messi že dosegel v ligi prvakov. Na lestvici najboljših strelcev tega tekmovanja je s sinočnjima dvema zadetkoma prehitel zvezdnika Real Madrida Crstiana Ronaldia (76 golov), tretji pa je z 71 golji že upokojeni Raul (Real Madrid/Schalke04)

EVROPSKA LIGA

Danes Fiorentina in Napoli

Zanimanje bo danes vzbudila tudi evropska liga, ki je sicer vedno v senci »sestre« lige prvakov. V obeh polfinalih, danes bosta na sporednu prvi tekmi (začetek ob 21. uri), bosta z dobrimi možnostmi nastopili italijanski moštvi. Fiorentino čaka gostovanje v Sevilli, Napoli pa se bo doma pomeril z ukrajinskim Dnipro prom Dnipro Petrovsk.

Na papirju je naloga Fiorentine precej težja. Sevilla je lanski zmagovalec tega pokala in tudi za pobiralce stav velja za favorita. Trener Forentine Montella bo na igrišče tokrat od začetka poslal Nemca Maria Gomeza, ob njem bo v napadu igral Egipčan salah, v postavo pa se vračata tudi Gonzalo Rodríguez in Pizarro.

Pričnost, da se po 26 letih uvrsti v finale evropskega pokala, ima kajpak tudi Napoli, čeprav trener Rafael Benítez zavrača vlogo favorita in opozarja, da je Dniper izgubil le dva od svojih zadnjih 17 tekem. Finale evropske lige bo v Varšavi.

ODBOJKA - Zbor Slovenije z Andreo Gianijem

Tokrat ali nikoli

Zadnja priložnost, da nadarjena generacija dokaže, kaj zmore

KRANJSKA GORA - Slovenska odbojkarska reprezentanca je v odličnem vzdušju v Kranjski Gori začela priprave na obračun dodatnih kvalifikacij za nastop na evropskem prvenstvu proti Portugalski. Razpoloženje po vnovičnem snidenju je reprezentantom še dodatno izboljšal novi selektor Andrea Giani, ki je takoj pokazal, da je v Slovenijo prišel z velikimi ambicijami. Že prvi trening v svetu obojke legendarnega Italijana je bil nekaj posebnega, čeprav je za kakršne kolikocene še prehitro, pa je že zdaj jasno, da bo reprezentantom vili nekaj dodatne energije in motiva, ki bosta še kako prav prišla v dvoboju s Portugalci in v evropski ligi, v kateri bodo Slovenci poleti spet lovili uvrstitev v svetovno ligo.

»Prihod Giani je nekaj najboljšega, kar se je lahko zgodilo tej ekipi. Dal nam je dodaten zagon, resnično smo vsi skupaj komaj čakali, da začnemo priprave. Že včerajšnji sestanek je bila čudovita zadeva, lahko smo se prepričali, da ima izredno zaupanje v nas, da nas

neizmerno ceni. Naredili bomo vse, da se mu oddolžimo in končno dokažemo, da smo prava ekipa. Mislim, da je to zadnji poskus, da ta generacija nekaj naredi, če bomo spet neuspešni, potem ne bomo imeli izgovora. Doslej nam je vedno malo zmanjkal, vedno smo klonili v odločilnih trenutkih, z Andreo pa verjamem, da bomo dobili potrebne izkušnje in da bomo v odločilnih trenutkih pravi,« je nad novim selektorjem navdušen organizator igre Dejan Vinčić, ki se po kratkem odmoru vrača v reprezentanco. Lani, ko je reprezentanco še vodil Luká Slabe, se je od nje že poslovil, zamejava selektorja pa mu je vrnila vmeno, tako da ni bilo nobenega vprašanja, ali bo na voljo Giani ali ne.

Tako kot so igralci navdušeni nad novim selektorjem, ima tudi Italijan odlične prve vtise. Zelo je zadovoljen z razmerami za trening, kot sam pravi ima vse, kar potrebuje. Reprezentante je v večji meri spoznal, vse lanske reprezentančne tekme si je že ogledal, videl je do-

Andrea Giani (desno) med tiskovno konferenco v Kranjski Gori

bre stvari in pa tudi pomanjkljivosti, ki jih bo poskušal popraviti.

»Ekipa ima ogromen potencial, menim, da tudi za kolajno. Posamezniki so izvrstni, večina izmed njih nosi veliko breme v svojih klubih. Posamezniki so na zelo visoki ravni, moja naloga pa je, da zgradim ekipo. Kot sem videl, je doslej manjkal ekipni duh, tu mislim na igrišče, ne, kako deluje izven njega. Ekipa mora bolje komunicirati med sabo, nekateri posamezniki morajo bolj prevzemati odgovornost. Že zdaj lahko rečem, da bodo nekateri posamezniki zelo obremenjeni. Sem pa ponosen, da sem

dobil v roke tako ekipo. Vidim, da jim motiva ne manjka, tudi meni ga ne, tako da verjamem, da bomo skupno nadeli veliko dobrih stvari. Že dva meseca se pripravljam na to delo, zelo aktivni so tudi moji statistiki, prepricam sem, da bomo tekme dočakali pripravljeni,« je dejal Giani.

Čeprav ima Slovenija dobre izkušnje s Portugalsko, njena naloga ni najlažja, saj je Portugalska na svetovni lestvici skoraj deset mest pred njo in igra svetovno ligo. Neuvrstitvev na evropsko prvenstvo in svetovno ligo bi za Slovenijo tokrat vsekakor pomenila ogromno razočaranje.

NOGOMET MA MIVKI - Pestra sezona Micheleja Leghisse

Na več frontah

Z reprezenanco bo nastopil tudi na prvih evropskih igrah v Bakiju

Michele Leghissa še ne bo obesil čevljev na klin. Tudi letos bo bos tekel in igral na mivki. Angažirali so ga v Vidmu. Udinese Beach Soccer se je namreč po nekaj letih igranja v neuradnem prvenstvu, ki ni bil pod okriljem državne nogometne zveze LND, pridružil v uradno skupino in se bo letos prvič potegoval za uradni naslov državnega prvaka. »Nismo favoriti za 'scudetto', toda lahko premagamo tudi najboljše,« pravi Leghissa, ki bo letos oktobra dopolnil 40 let. Trener Udineseja je Peter Livon, ki je bil nekoč soliden nogometaš v C-ligi.

»Treniramo v Gonarsu. Sezona pa se bo začela konec meseca, ko bo od 28. do 31. maja državni pokal v Terracini. Prvenstvo A-lige se bo začelo 19. junija. Do 21. junija bo prva etapa na sporednu v San Benedetto al Tronto, kjer sem igral v lanski sezoni. Druga bo od 30. julija do 2.

avgusta v Lidu di Camaiore, tretja in zadnja pa od 6. do 9. avgusta v Lignanu. Leghissa je v lanski sezoni osvojil prvi 'scudetto' in državni superpokal. Kdo pa so letos favoriti? »V prvi vrsti Catania, San Benedetto, Terracina in morda tudi Milano.«

Leghissa bo tudi letos oblekel dres državne reprezentance, s katero igra od vsega začetka. »V zadnjih tednih se soočam s poškodbo kite. Upam, da bom že v kratkem znova na igrišču. S selektorjem Maxom Espositom sva se že zmenila, da bom preskočil prvo etapo evropskega pokala. Upam, da se bom reprezentanci pridružil že na naslednjih tekmalah. Letos je program zelo pester. Čaka nas nastop v evropskem pokalu, na evropskem prvenstvu, na svetovnem prvenstvu na Portugalskem, na evropskih olimpijskih igrah v Bakiju ter na

Michele Leghissa v dresu reprezentance

Sredozemskih igrah. Tudi letos bi rad dal svoj doprinos,« so Leghisse žele.

Michele je v letošnji sezoni, do poškodb, igral z Ronchijem v promocijski ligi. »Žal si nismo še zagotovili obstanke v ligi. V nedeljo

bomo igrali play-out proti ekipi Torreanese. Trener si želi, da bi bil tudi jaz na razpolago. Do konca tedna bomo videli, ali sem nared, ali pa še ne. Potrudil se bom, da bom na igrišču,« je še zaključil nogometaš iz Medjevasi. (jng)

UMETNOSTNO KOTALKANJE

Pikelc bo konec tedna gostitelj deželne faze

Ta konec tedna bo na Pikelcu sklepna faza deželnega prvenstva v umetnostnem kotalkanju za kategorije kadeti, mladinke, jeunesse, članice in člani ter pari. Na tekmovanju bodo nastopili tudi člani Poleta. Med mladinkami bosta tekmovali Metka Kuk in Katarina Jazbec, Irene Albasini med kadeti in Valentina Scamperle v paru z Davidom Battistijem, ki se je na kotalke vrnil po 12 letih, v kategoriji državna divizija D. V soboto popoldne so na sporednu kratki programi v nedeljo popoldne pa dolgi.

Na državno prvenstvo pa so se medtem že uvrstili: Stefan Tomšič

(Vipava), naraščajniki A, ki je osvojil deželni naslov v obveznih likih in prostem programu. V obeh zvrsteh se je z deželnim naslovom okitil tudi Daniel Rovina (Polet) med naraščajniki B. Na državno prvenstvo državnih divizij v Roano bosta odpotovala tudi Jessica Piazza in Andrea Dessanti, ki bosta nastopila v prostem programu, Jessica Piazza pa bo z Irene Albasini nastopila konec maja tudi na državnem prvenstvu v Bologni v obveznih likih. Pizza je bila na deželni ravni prva v diviziji D, Albasinijeva pa druga v diviziji A.

primorski_sport
facebook

RAI3bis

SLOVENSKI PROGRAM - Na kanalu 103
18.40 Čezmejna Tv: Primorska kronika
20.00 Tv Kocka: Firbcologi **20.30** Deželni Tv Dnevnik **20.50** Dok.: Kot krogla po Evropi, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

RAI1

6.00 Aktualno: Il caffè **6.30** 7.00, 8.00, 9.00, 11.00, 13.30, 16.25, 20.00 Dnevnik in vreme **6.45** Aktualno: UnoMattina **10.00** Storie vere **11.10** A conti fatti **12.00** Show: La prova del cuoco **14.05** Torto o ragione? La macchina della verità **14.40** Torto o ragione? Il verdetto finale **16.00** La vita in diretta **18.50** Kviz: L'Eredità **20.30** Igra: Affari tuoi (v. F. Insinna) **21.15** Serija: Il commissario Montalbano **23.45** Aktualno: Porta a porta

RAI2

6.00 14.00 Detto fatto **7.10** Nad.: Streghe **8.30** Nad.: Il tocco di un angelo **10.00** 13.30 Rubrike **11.00** I fatti vostri **13.00** 17.45, 18.20, 20.30, 0.10 Dnevnik in vreme **16.15** Serija: Ghost Whisperer **17.00** Serija: Cold Case **18.00** Šport **18.50** Serija: Blue Bloods **19.40** Serija: N.C.I.S. **21.00** LOL **21.10** 21.55 Virus – Il contagio delle idee

21.20 Film: Je Suis Ilan – 24 Jours **0.25** Obiettivo Pianeta

RAI3

6.30 Rassegna Stampa **7.00** Tgr Buongiorno Italia **7.30** Tgr Buongiorno Regione **8.00** Agorà **10.00** Mi manda RaiTre **11.00** Elisir **12.00** 14.00, 19.00, 0.00 Dnevnik in vreme **12.45** Pane quotidiano **13.10** Dok.: Il tempo e la storia **14.50** Rubrike **15.10** Nad.: Terra Nostra **15.55** Dok.: Aspettando Geo **16.40** Dok.: Geo **20.00** 23.40 Blob **20.15** #TreTre3 **20.35** Nad.: Un posto al sole **21.10** Film: Un amore all'improvviso (rom., '09, i. E. Bana, R. McAdams) **23.00** Nad.: Scandal

RAI4

11.20 Heroes **12.05** 17.45 Robin Hood **13.05** 18.30 Andromeda **13.50** 20.05 Star Trek Enterprise **14.35** 90210 **15.20** Heartland **16.05** Joan of Arcadia **16.55** Streghe **17.40** Novice **19.20** Doctor Who **21.10** Te-en Wolf **21.55** Supernatural **22.40** Film: Highwaymen (triler)

RAI5

14.10 La Terra vista dal cielo **14.55** Il popolo degli oceani **16.00** Roma – Gerusalemme, le città gemelle di Costantino **16.40** Tutti i segreti di un'opera d'arte **17.25** Novice **17.30** Generazione Y **18.00** Trans Europe Express **19.00** Europa tra le righe **20.00** Memo – L'agenda culturale **21.15** Petruška presenta **21.20** Koncert: Temirkanov, Haydn, Shostakovich, Dvorak **22.45** Petruška – Back in the URSS **23.15** David Leterman Show

RAI MOVIE

13.45 Film: La vendetta dell'uomo chiamato cavallo (western) **15.55** Film: A piedi nudi nel parco (rom., '67, i. R. Redford, J. Ford) **17.45** Novice **17.50** Film: I guardiani del faro (kom.) **19.30** Film: Storia di fifa e di coltellino – Er seguito d'er più (kom., It., '72)

21.15 Film: Cime tempestose (dram., '92, i. J. Binoche) **23.05** Movie.Mag **23.40** Film: Second Name (horror, '02)

RAI PREMIUM

11.05 Nad.: Un posto al sole **12.10** Nad.: Terapia d'urgenza **13.05** 19.25 Nad.: Terra Nostra **14.00** Serija: Sule tracce del crimine **15.50** Aktualno: Anica – Appuntamento al cinema **15.55** Serija: Delitti in Paradiso **17.05** Nad.: Legami **17.45** Novice **17.50** Nad.: Batticuore **18.35** Nad.: La signora in rosa **20.20** Serija: Nero Wolfe

21.20 Film: Virginia, la monaca di Monza (dram.) **23.35** Serija: Close to Home – Giustizia ad ogni costo

RETE4

6.40 Serija: Miami Vice **8.45** Nad.: Cuore ribelle **9.40** Serija: Carabinieri **10.45** Ricette all'italiana **11.30** 18.55 Dnevnik in vreme **12.00** Serija: Detective in corsia **13.00** Serija: La signora in giallo **14.00** Lo sportello di Forum **15.30** Serija: Hamburg Distrutto **21.16.35** Ieri e oggi in Tv **16.50** Serija: Walker Texas Ranger **19.30** Nad.: Tempesta d'amore **20.30** Dalla vostra parte **20.55** UEFA Europa League: Siviglia – Fiorentina **23.00** UEFA Europa League: Napoli – Dnipro

CANALES

6.00 Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vreme, borza in denar **8.45** Mattino Cinque **11.00** Forum **13.00** 19.55 Dnevnik in vreme **13.40** Nad.: Beautiful **14.45** Uomini e donne **16.10** Amici fase serale **16.20** 21.10 Nad.: Il segreto **17.00** Pomeriggio Cinque **18.45** Caduta libera **20.40** Show: Striscia la notizia – La voce dell'indecenza **23.30** Supercinema

ITALIA1

6.45 Risanke **8.25** Nad.: Smallville **10.15** Nad.: The O.C. **12.05** Cotto e mangiato **12.25** 18.30 Dnevnik in vreme **13.00** Šport **13.55** Nad.: Simpsonovi **14.45** Serija: The Big Bang Theory **15.15** Serija: Merlin **16.35** Serija: The Vampire Diaries **17.35** Serija: Dr. House – Medical Division **19.00** Fattore umano **19.30** Notorius **19.55** Karaoke **20.35** Serija: N.C.I.S. - Miami **21.10** Le lenne Show

IRIS

13.30 Film: Pierino colpisce ancora (kom., It., '82) **15.25** Film: Volesse il cielo! (kom., It., '02, i. V. Salemme) **17.20** Film: La schiava io ce l'ho e tu no (kom., It., '73) **19.10** Serija: Supercar **20.05** Serija: A-Team

21.00 Film: Heat – La sfida (akc., '95, i. A. Pacino, R. De Niro)

LA7

7.00 7.55 Omnibus **7.30** 13.30, 20.00, 0.00 Dnevnik **7.50** 19.55 Vreme **9.45** Coffee Break **11.00** L'aria che tira **14.00** Kronika **15.10** Serija: La libreria del mistero **17.00** Nad.: Amare per sempre **18.05** Serija: Il commissario Cordier **20.30** 0.15 Otto e mezzo **21.10** Servizio Pubblico

LA7D

6.30 I menù di Benedetta – Ricetta Sprint **7.15** Chef per un giorno **9.10** I menù di Benedetta **11.00** 19.00, 20.05 Cuochi e fiamme **13.00** 21.10 Nad.: Grey's Anatomy **16.00** Serija: Providence **17.00** Cambio moglie **18.55** Dnevnik **0.50** La mala educaxxion

TELEQUATTRO

7.00 Sveglia Trieste! **8.30** 13.00 Dodici minuti con Cristina **12.30** Rotocalco Adnkronos **12.40** Le ricette di Giorgia **13.15** 17.55, 20.25 Oggi è **13.20** 17.30, 19.30, 20.30, 23.00 Dnevnik in vreme **13.45** Košarka **18.00** 23.30 Trieste in diretta **20.00** Qua la zama **20.05** Happy Hour **21.00** Ring

LAEFFE

12.45 17.35 Jamie: Menù in 15 minuti **13.40** Jamie: Comfort Food **14.35** 18.35 Bourdain: Senza prenotazione **15.30** Un medico on the road **16.35** Silvia, pepe quanto basta **19.40** Novice **20.00** Posso dormire da voi? **21.00** Film: Un colpo da dilettanti (kom.) **22.45** Nad.: Xanadu – A luci rosse... **23.45** Film: We Want Sex (dram.)

CIELO

12.00 13.15 Junior MasterChef Australia **13.00** Novice **14.15** 15.15 MasterChef Australia **16.30** 18.30 Fratelli in affari **17.30** Buying & Selling **19.15** Affari di famiglia **20.15** Top 20 Funniest

21.10 Film: Cuba Libre – La notte del giudizio (det.)

DMAX

12.30 Storage Wars **13.20** 19.30 Rimozione forzata **15.05** Nudi e crudi **15.55** Turtleneck **16.50** Airport Security **18.35** 21.10 Affari a quattro ruote **22.55** Salt Lake **23.45** Cacciatori di fantasmi

SLOVENIJA1

6.00 Kultura **6.05** Odmevi **6.55** Dobro jutro **10.20** 18.25 Kviz: Vem! **11.05** Nad.: Moji, tvoji, najini **11.55** Turbulenca **12.20** NaGlas! **12.35** Evropski magazin **13.00** 15.00, 17.00, 18.50, 22.35 Poročila, športne vesti, vreme **13.30** Dosje **14.30** Slovenci in Italiji **15.10** Mostovi – Hidak **15.45** 18.10 Risanke in otroške serije **15.50** Nad.: V boju s časom **16.15** Točka preloma **17.25** 0.25 Ugrizimo znanost **17.55** Novice **18.00** Infodrom **19.30** Slovenska kronika **20.00** Tarča **22.00** Odmevi **23.05** Svetlo in svet

SLOVENIJA2

6.00 Zabavni infokanal **7.00** Risanke in otroške odd. **8.05** Kviz: Male sive celice **8.50** Infodrom **9.00** Odprta knjiga **10.15** Dobro jutro **12.45** Odd.: Bleščica **13.20** Dok. serija: Neokrnjeni kotički sveta **14.25** Dok. film: Otočci na čakanju **15.25** Glasnik **15.50** Pričevalci **17.55** Košarka: Tajfun – Zlatorog, državno prvenstvo (m), četrtna, 2. tekma, pon. **19.50** Žrebanje Deteljice **20.00** Gala dobrodelni večer Olimpijskega komiteja Slovenije, pon. **21.00** Nogomet: evropska liga, Sevilla – Fiorentina, polfinale, prenos **23.00** Film: Šolski zvezek (dram., '13)

KOPER

13.55 Dnevni program **14.00** Čezmena Tv – Deželne vesti **14.20** Euronovice **14.30** 22.15 Avtomobilizem **14.45** Dok.: Darovi narave **15.15** Najlepše besede **15.50** Ciak Junior **16.20** Dok. odd.: K2 **16.50** Slovenski magazin **17.20** Webolution **18.00** 23.50 Izostritev **18.35** Vreme **18.40** 23.30 Pri-morska kronika **19.00** 22.00 Vsedanes – TV dnevnik **19.25** Šport **19.30** Dogodki **19.45** Glasba zdaj **20.00** City Folk **20.30** Film: Ples v temi (kom.) **22.30** Lynx

POP TV

7.00 Risane in otroške serije **8.05** 10.00, 11.10, 12.20 Tv prodaja **8.20** 17.20 Nad.: Moj je srce je tvoje **10.15** 16.00 Nad.: Zaljubljen do ušes **11.25** 15.00 Nad.: Dubrovniška zora **12.35** Serija: Lepo je biti sosed **13.35** 20.00 MasterChef Slovenija **17.00** 18.55, 22.25 Novice in vreme **21.20** Serija: Epilog **23.00** Serija: Hiša iz kart **0.00** Serija: Obdarjen

KANAL A

7.00 18.00 Svet **7.50** Risanke **8.55** 11.30 Serija: Odvetnik z ulice **9.45** Pazi, kamera!

IRIS Četrtek, 7. maja Iris, ob 11.10

Indagine su un cittadino al di sopra di ogni sospetto
Italija 1970
Režija: Elio Petri
Igrajo: Gian Maria Volonte in Florinda Bolkan

Šef rimske policije si želi dokazati teorijo, da lahko vsakodopravni okrutni humor, ne da bi ga pri tem odkrili. Javnost tako izve, da smrt Auguste Terzi je čudovite ženske

VREMENSKA SЛИKA

Vremenska napoved
Hidrometeorološkega zavoda Republike Slovenije
in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER
Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7. in 13. uri.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzide ob 5.44 in zatone ob 20.19
Dolžina dneva 14.35

LJUNINE MENE
Luna vzide ob 23.30 in zatone ob 9.14

NA DANŠNJI DAN 2003 - Po svežem jutru je Sonce čez dan marsikje ogrelo zrak nad 30 °C. V Metliku se je temperatura povzpela kar do 33,6 °C, nenavadno vroče za maj je bilo tudi na Bizijskem (32,4 °C). Na Kredarici je bil s 14,0 °C podprt dotedanji majski rekord.

Dopoldne se bo vreme izboljšalo. V nižinah in na obali bo delno oblačno z zmerno burjo, in gorah pa spremenljivo, kjer bodo možne kratkotrajne plohe.

Bo delno jasno, popoldne bodo predvsem v gorskem svetu nastale posamezne plohe. Nekoliko hladnejše bo, na Primorskem bo dopoldne pihala šibka burja. Najnižje jutranje temperature bodo od 6 do 13, najvišje dnevine od 20 do 26 stopinj C.

Nebo bo jasno ali delno oblačno v nižinah in na obali, kjer bo pihal vetrič. V gorah bo spremenljivo.

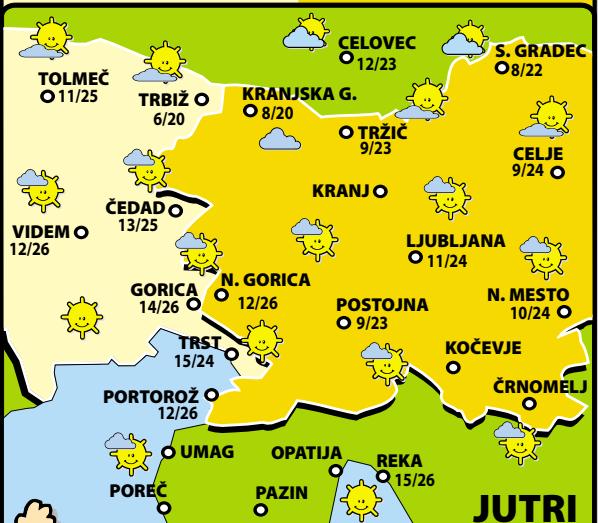
Jutri bo povečini sončno.

PLIMOVANJE
Danes: ob 5.40 najnižje -49 cm, ob 12.07 najvišje 26 cm, ob 17.42 najnižje -10 cm, ob 23.15 najvišje 35 cm.
Jutri: ob 6.16 najnižje -45 cm, ob 12.59 najvišje 23 cm, ob 18.29 najnižje -4 cm, ob 23.53 najvišje 27 cm.

MORJE
Morje je skoraj mirno, temperatura morja 16 stopinj C.

TEMPERATURE °C V GORAH
500 m 19 2000 m 7
1000 m 15 2500 m 3
1500 m 10 2864 m 1
UV indeks sredi dneva ob jasnem vremenu po nižinah doseže vrednost 7,5 in v gorah 8,5.

Pred sto leti je bil rojen Orson Welles

LOS ANGELES - Ljubitelji sedme umetnosti so se včeraj spomnili stoljetnice rojstva ameriškega igralca, scenarista, režiserja in producenta Orsona Wellesa. Najbolj znan je po mojstrovini Državljan Kane, bil je tudi uveljavljen interpret William Shakespearea. Obletnico naj bi počastil njegov zadnji nedokončani film The Other Side of the Wind, a se to ne bo zgodilo. Producija družba Royal Road Entertainment iz Los Angelesa, ki je pridobila pravice, je kinematografsko projekcijo filma The Other Side of the Wind načrtovala na včerajšnji dan, toda po pisanju hollywoodskega kolumnista Jeffreyja Wellsa postprodukcia še ni končana. Prav tako filma, za katerega je Welles zapustil približno 40 minut posnetka, ne bodo prikazali na prihajajočem festivalu v Cannesu.

Bivši nemški predsednik in njegova žena sta se pobotala

HANNOVER - Bivši nemški predsednik Christian Wulff in njegova žena Bettina sta se očitno pobotala in znova živita skupaj. To je včeraj sporočil Wulffov odvetnik, več podrobnosti pa ni želel pojasniti, saj da gre za njune zasebne zadeve, je sporočila nemška tiskovna agencija dpa. Pare se je sprl kmalu po Wulffovem odstopu s položaja predsednika Nemčije, na katerem je bil v letih od 2010 do 2012. Odstopil je zaradi korupcijskega škandala v zvezi z darili, ki jih je prejel, ko je bil ministrski predsednik Spodnje Saške. Na sodišču je bil sicer oproščen obtožb.

ZDRAVJE - Vsako leto vsaj 2 milijona novih okužb**Aids še vedno velik problem**

»Včasih imam vtis, da se borim za življenje, za katerega nimam časa, da bi ga živel.« Tako je v filmu Dallas Buyers Club, pravil Matthew McConaughey v vlogi Rona Woodruffa, kavboja, ki se je okužil z virusom HIV. Film, se odvija v osmedesetih letih, na žalost pa po več kot tridesetih letih je HIV še vedno hud in še zdaleč ne rešen problem.

Ob koncu leta 2013 je bilo več kot 35 milijonov ljudi, okuženih z virusom HIV, vsako leto pa je vsaj 2 milijona novih okužb. Pri tej globalni pandemiji ni videti konca in to ne le zaradi številnih znanstvenih težav, ampak tudi zaradi mitov, ki jo zaznamujejo. Tisti, ki se borijo, da bi izkoreninili virus, se pogosto borijo tudi proti predsdokom, ki jih je težko razčleniti. Ravno zato se je Jay Levy, eden prvih raziskovalcev, ki je izoliral virus, odločil, da objavi v znanstveni reviji Trends of Molecular Medicine nekatere ključne pojme, ki niso bili dovolj poudarjeni v več kot tridesetih letih borbe proti virusu.

Cilj raziskovalca je, da bi se ne ustavila diskusija glede virusa in predvsem, da bi se ta diskusija razvila v pravih pogojih. Zato je treba usmeriti pozornost znanstvenikov, in ne samo njih, v pravilno perspektivo. Od prvega odkritja do današnjih dni, se včasih govoriti o virusu, tako da se izpušča potencialno koristne ideje in poudarja samo negativne lastnosti, ponavljana znanstvenik v prispevku.

V svoji študiji se raziskovalec dotakne šestih ključnih tem, povezanih z virusom HIV. Teme so zelo

preproste in zato potencialno učinkovite. Te so: Je okužba z virusom HIV univerzalno usodna? Prirojen imunski odziv telesa je enako pomemben kot adaptivni imunski odziv? Kako se celice CD8 + T borijo proti virusu HIV? Kdaj je treba začeti s protiretrovirusnim zdravljenjem? Kakšne strategije je treba upoštevati za cepivo proti virusu HIV? Kateri pristop je treba spodbujati pri zdravljenju HIV? Odgovorite podrobno na ta vprašanja, poudarja Levy, ni enostavno. Izziv pa je tudi ta.

Na podlagi svoje izkušnje raziskovalec opozarja, da diagnostični

preprece in zato potencialno učinkovite. Te so: Je okužba z virusom HIV ni več smrtna obsooba. Pri nekaterih se bolezneni ne pojavijo ali pa se pojavi z leti zamude. »Lahko se veliko naučimo o preprečevanju bolezni in okužbe s preučevanjem prav teh izjemnih ljudi, ki so preživeli brez aidsa ali so preprečili okužbo,« pravi raziskovalec.

Imunski sistem, prva linija obrambe pred virusi, igra ključno vlogo, zlasti če upoštevamo ljudi, ki so bili večkrat izpostavljeni virusu, vendar niso bili okuženi. Imunski sistem je organski sistem, sestavljen iz specializiranih celic in organov, ki nadzorujejo organizem in ga varuje pred patogeni. Če bi ga podro-

bno preučili, bi verjetno bolje razumeli mehanizme okužbe in metode za preprečevanje bolezni.

Če pa govorimo o terapiji, nadaljuje raziskovalec, čeprav ne moremo zanikati uspeha, ki so ga imela protiretrovirusna zdravila pri zmanjševanju virusne obremenitve in koliko so ta pomagala ljudem, da živijo razmeroma normalno življenje z virusom, je raziskovalec povedal, da je malo skeptičen. Ta zdravila, pogosto predpisana že od začetka, imajo dolgoročne stranske učinke, ki vključujejo poškodbe na ledvicah in jetrih. »To je tako, kot da bi bili pod večno kemoterapijo,« pravi raziskovalec. Možnost uporabe terapije kot preventive je treba skrbno oceniti, ker danes ne vemo, na primer, če bi lahko vodila v razvoj odpornih sevov.

O možnostih ozdravitve in ceprav pa Levy pravi, da smo, žal, še vedno na odprttem morju, čeprav verjame v pristope, ki se poskušajo boriti proti virusu s povečanjem odziva imunskega sistema proti temu. Prav v zvezi s tem raziskovalec pravi, da je tudi razvoj cepiva proti virusu HIV usmerjen ne samo k učinkovitemu ustvarjanju protiteles za neutralizacijo virusa, ampak tudi, da bi izboljšalo protivirusni odziv celic imunskega sistema, zlasti naravnega.

Levy zaključuje: »Vprašati se moramo, če zanemarjam ali ignoriram nekaj, kar bi nam lahko dalo boljši odgovor, ker smo se opriseli nečesa, kar izgleda dobro, že zdaj.«

Helena Pertot

NEMČIJA
Opustošenje s tornadom in smrtno žrtvijo

HAMBURG - Sever Nemčije je včeraj ponoči prizadelo močno neurje. V kraju Bützow je pustošil celo tornado, ki je povzročil veliko škodo. V Hamburgu je neurje zahtevalo tudi smrtno žrtev, številni so bili poškodovani. Najhujše je bilo v kraju Bützow pri Rostocku, ki ima okoli 8000 prebivalcev. Po navedbah tamkajšnjih prebivalcev je v kraju pustošil tornado in trgal strehe s stavb. Med drugim je razkrilo tamkajšnjo bolnišnico in dom za ostarele. Gasilci so imeli več kot 150 intervencij.

Župan Christian Grüsow je opisal, da je neurje povzročilo ogromno škodo. Po cestah ležijo ostanki strelne kritine in ostrešij ter številni kovinski deli. Center kraja so zaradi ruševin do nadaljnjega zaprli. V dveh tamkajšnjih šolah so odpovedali pouk. Po navedbah lokalnih oblasti je bilo zaradi razbitin, ki jih je s seboj nosil veter, poškodovanih najmanj 30 ljudi.

Koliko ljudi je ostalo brez strehe nad glavo, še ni jasno. Za prizadete so uredili začasna zatočišča v dveh športnih dvoranah. Po navedbah dpa se bodo mnogi verjetno v svoje močno poškodovane stavbe lahko vrnili šele konec tedna.